ΕΡΑΝΙΣΤΗΣ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΕΤΟΣ Β΄. — ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 4

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Ρ. Λ. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

Ντόλη Νίκβα: Μπουμπούκια πού μαράζωσαν.
Νέρας Σάλβη: Σὰν παληὸ τραγοῦδι.
Μπάμπη Ἀλεβιζάτου: Λογοτεχνία καὶ σοσιαλισμός.
Ὄττο Σόλτσερς: Τὸ σκυλλὶ, ὁ ἀφέντης κι' ἡ γυναῖκα του. (Μετάφρασις Στάκη Τζηρίτη)
Jules Claretie : Ὅποιος ἔχει μῦγα... (Μετάφρασις Κώστα Χριστοδούλου).
Michel Provins : Ἡ ἐγχείρησις.
Guy de Maupassant : Ὁ Μέθυσος. (Μετάφρασις Ἐρρίκου Μ.)
Τὴν ἀγαπῶ (Διασκευὴ ἀπὸ τὸ Γαλλικό).
Ἀνατολικὴ καὶ Τουρκικὴ ποίησις.
Ἰωνικὴ ποίησις: (Κριτικὴ). Ποιήματα τῶν κυρίων Ριρῆ Λ. Κωστοπούλοι, Συλβίου, Κώστα Οὐράνη κλπ.

ΕΚΔΟΣΙΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΥ Ι. Θ. ΤΑΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΥ
ΑΘΗΝΑΙ

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1924
ΔΡΑΧ. 3

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΜΠΟΡΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ
Π. Γ. ΜΑΚΡΗΣ & Σ^ΙΑ
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 3

ΓΕΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ ΤΩΝ ΕΝ ΓΕΡΜΑΝΙΑ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΩΝ
Farbenfabriken. vorm. Friedr. Bayer in Co
Leverkusen Bei Koln a Rh

ΧΡΩΜΑΤΑ ΑΝΥΛΗΝΗΣ κ.λ.π. — ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΑ ΕΙΔΗ — ΦΑΡΜΑΚΑ ΦΥΤΩΝ

ΑΡΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΚΑΛΛΙΤΕΡΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΩΝ
ΣΤΟΥ ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΥ & ΚΟΝΔΥΛΗ
ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ—ΣΤΟΑ ΟΡΦΑΝΙΔΟΥ 6

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Β. ΤΣΙΛΛΕΡ
ΙΑΤΡΟΣ ΠΑΘΟΛΟΓΟΣ
Ἐπὶ πενταετίαν ἐσωτερικὸς ἰατρὸς Κλινικῆς κ. κ. Περάκη-Ζαούση. Ἐγκατασταθεὶς ὁδὸς Ἀραχώβης 25, δέχεται 3—5 μ. μ.
ΑΘΗΝΑΙ

ΝΟΜΙΚΟΝ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟΝ
ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΜΑΓΚΑΚΗ
ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ 13

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΤΩ 1841
ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΤΟ ΜΕΓΑΛΕΙΤΕΡΟΝ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΝ ΙΔΡΥΜΑ

ΜΕΤΟΧΙΚΟΝ ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ	ΟΛΙΚΑΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ
ΔΡ. 20.000.000	ΔΡΑΧΜΑΙ
ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	
175.000.000	2.400.000.000

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ
ΙΩΑΝΝΟΥ ΑΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΥ
ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ 10
Συνάλλαγμα—Χρεώγραφα

COSMETIQUE ET ESTHÉTIQUE
ΜΙΧ. ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ
ΙΑΤΡΟΣ-ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΟΣ
Ἐπὶ τριετίαν ἐν Παρισίοις, Λονδίνῳ καὶ Βιέννῃ
ΕΙΔΙΚΩΣ ΕΡΓΑΣΘΕΙΣ
Θεραπεύει τὰς ἀκμὰς τοῦ προσώπου (μπιμπίκια), πανάδες, τριχόπτωσιν καὶ πityρίασιν τῆς κεφαλῆς, τὴν ὑπερτρίχωσιν, ἔκζεμα ψωρίασιν λειχῆνας lupus καὶ λοιπὰς παθήσεις τοῦ δέρματος διὰ τῶν τελειοτέρων Εὐρωπαϊκῶν συστημάτων. *Μεθοδικὴ χρῆσις ἠλεκτρισμοῦ.*
Δέχεται ΠΡΟΑΣΤΕΙΟΥ 48—*Ὧραι 9—11 καὶ 4—7.*

ΕΡΑΝΙΣΤΗΣ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ : Ἱπποκράτους 83 — ΕΤΟΣ Β΄. — ΦΥΛΛΟ 4 — Ἀριθ. Τηλέφ. 4—24

ΑΚΟΥΑΡΕΛΛΕΣ

ΜΠΟΥΜΠΟΥΚΙΑ ΠΟΥ ΜΑΡΑΖΩΣΑΝ...

»Εἰς τὸν προθάλαμό σας
περίλυπο ἐμβαίνω
μὲ μάτι δακρυσμένο
μὲ πρόσωπο ὠχρό... »

Ἀχιλλεύς Παράσχος.

Στὴ μέση τοῦ πλούσιου σαλονιοῦ μὲ τοὺς κατάφωτους ἠλεκτρικοὺς πολυέλαιους, μέσα σὲ μιὰ μεγάλη ξύλινη γλάστρα, ἤτανε στηλωμένο ἕνα δένδρο χριστουγεννιάτικο πράσινο, πράσινο τὸ καινουργιοκομένο ἔλατο ἅπλωνε γύρω του τὰ κλαδιά του, ποὺ γέρνανε ἀπ' τὸ βάρος τῶν παιγνιδιῶν, τῶν χρυσαφένιων κι' ἀσημένιων συρμάτων ποὺ τὸ περιπλέκανε καὶ τῶν ποικιλόχρωμων ἀναμμένων κεριῶν ποὺ δίνανε κι' αὐτὰ μιὰ λάμψι γιορτῆς καὶ χαρᾶς.

Ἕνας μικρὸς πιερόττος μὲ κατάμαυρο βελουδένιο σκουφάκι, μὲ κόκκινα σὰν αἷμα χείλια, κάτασπρο τουλένιο κολλάρο, ἤτανε κρεμασμένος σ' ἕνα ἀπὸ τὰ χαμηλότερα κλαδιὰ τοῦ δένδρου. Λίγο πιὸ πάνω ἕνας παλιάτσος ὁλοκόκκινα ντυμένος, μ' ἕνα κοῦκο ὁμοιόχρωμο στολισμένο μὲ δυὸ κουμπιὰ χρυσᾶ, εἶχε ἑνώσει τὰ δυὸ τάσια ποὺ βαστοῦσε στὰ χέρια του σὲ μιὰ τελευταία προσπάθεια γιὰ νὰ χτυπήσῃ. Δίπλα του μιὰ κούκλα κάτασπρη, μὲ μαῦρα λουστρινένια παπουτσάκια, μὲ ρὸζ καλτσίτσες, μὲ ψάθινο καπελλάκι ποὺ ἀπὸ κάτω του ξεπετοῦσαν τοῦφες χρυσαφένιων μπουκλῶν, φαινόντανε σὰν κοιμισμένη κι' ὀνειρευόντανε τὸν Ἅγιο ἐκεῖνο ποὺ λίγο παρέκει μ' ἄσπρα μαλλιὰ καὶ γένεια καὶ φορτωμένος μ' ἕνα μεγάλο σακκὶ γεμᾶτο διάφορα μικροπαιγνιδάκια, ἐρχόντανε σ' αὐτὴν συνοδευόμενος μ' ἕνα σωρὸ σκόρπιους μικροὺς ἀγγέλους ποὺ σαλπίζανε τὸν ἐρχομό του καὶ στεφανωμένος μὲ τὴς χρυσαφιὲς κι' ἀσημένιες γκιρλάντες, καὶ μὲ τὴ χαρούμενη λάμψι ποὺ δίνανε τὰ ἀναμμένα κεριά. Δυὸ κανονάκια ἤτανε κι' αὐτὰ ἕτοιμα νὰ χτυπήσουν χαιρετῶντάς τον μαζὺ μ' ἕνα κουτὶ τενεκεδένιους στρατιῶτες ποὺ παρουσιάζαν ὅπλα. Κι' ὅλα αὐτὰ περνούσανε γλήγορα, γλήγορα ἀπὸ μέσα ἀπ' τὸ γυάλινο φακὸ μιᾶς μικρῆς μηχανῆς κινηματογράφου, ποὺ ἤτανε σφικτοδεμένη μ' ἕνα δυνατὸ σύρμα μέσα στὸ ἄνοιγμα δυὸ κλαριῶν τοῦ δένδρου.. ..

Πλάϊ στὸ δένδρο πάνω σ' ἕνα τραπεζάκι ἤτανε ἀραδιασμένα ἕνα σωρὸ κουτιὰ μὲ μπομπόνια, σοκολάτες καὶ γλυκίσματα ποὺ χωριζόντανε ἀπὸ δυὸ φρουτιέρες ποὺ μόλις μπορούσανε νὰ σηκώσουνε τὸ βάρος τῶν φρούτων 'ποὺτανε γεμᾶτες. Ἡ φωτιὰ ἄναβε στὸ τζάκι. Γύρω των πάνω σ' ἕνα παχὺ χνουδωτὸ χαλὶ ἤτανε καθισμένα τὰ παιδιὰ μὲ μάτια γεμᾶτα χαρὰ καὶ πόθο καὶ καμαρώνανε πότε τὸ στολισμένο δένδρο καὶ πότε τὸ φορτωμένο τραπεζάκι. Καρτερούσανε τὴν ὥρα ποὺ θὰ τοὺς δινόντανε ἡ ἄδεια γιὰ νὰ τὰ ζυγώσουνε...

Ἄξαφνα χτύπησε τὸ κουδοῦνι. Τὴν ἴδια στιγμὴ ρίχτηκαν μέσα στὸ σαλόνι ἄλλα τέσσερα παιδιὰ καὶ λίγο ὕστερα φάνηκαν καὶ τὰ χαρούμενα πρόσωπα τῶν γονιῶν των. Μιὰ βαβυλωνία, ἕνας κυκεῶνας ἀπὸ φωνὲς κι' ἐπιφωνήματα. Τὰ παιδιὰ κάνανε ἕνα κύκλο γύρω ἀπ' τὸ δένδρο, χωρὶς νὰ τολμοῦν νὰ τὸ πλησιάσουν παραπάνω καὶ μὲ τὰ μάτια τους τὰ γεμᾶτα χαρὰ κι' ἔκπληξι, θαρρεῖς θέλανε νὰ κρατήσουν γιὰ πάντα βαθειὰ μεσ' τὴ φαντασία τους τὴν εἰκόνα τοῦ στολισμένου δένδρου. Κι' ἡ χαρά τους ἀκράτητη ξεσποῦσε σ' εὔθυμα καὶ ἀξένοιαστα γέλοια καὶ φωνές...

.....Π'σω ἀπὸ τὰ τζάμια τῆς πόρτας τοῦ σαλονιοῦ μὲ τὰ πυκνοκεντημένα κουρτινάκια, δυὸ μεγάλα μαῦρα μάτια ὀρθάνοικτα ἀπὸ περιέργεια καὶ θαυμασμὸ μόλις διακρίνουνταν. Ἤτανε ἡ σιλουέττα τοῦ μικροῦ ὑπηρέτη ποὺ ὁ κύριος Γ...εἶχε πάρει σπῆτι του πρὶν δέκαπέντε μέρες γιὰ τὸ ψούνισμα. Σεμνὸ καὶ καθαροντυμένο μὲ κείνη τὴ μπλέ του φορεσιὰ μὲ τὰ μπρούτζινα κουμπιά, στεκόντανε ἐκεῖ ἔξω ἀπὸ τὴ πόρτα τῆς χαρᾶς, χωρὶς νἄχει τὸ δικαίωμα νὰ μπῇ κι' αὐτὸ μέσα. Τὸ κρῦο μάρμαρο τοῦ κατωφλιοῦ, ποὺ ἁπλωνόντανε μπροστὰ στὰ πόδια του μ' ὅλη του τὴ κρυάδα, ἔμοιαζε σὰν φραγμὸς στὸ δρόμο ποὺφερνε στή χαρὰ καὶ στὴν εὐτυχία. Γιὰ μιὰ στιγμὴ σήκωσε τὸ χέρι του καὶ τῶφερε στὸ πρόσωπό του καὶ μ' αὐτὸ ἔκλεισε τὰ ὀρθάνοικτα μάτια του. Ὁ νοῦς του ἔφυγε, πέταξε στὴν ἴδια μέρα πρὶν λίγα χρόνια. Θυμήθηκε τὸ σπῆτι του στ' Ἀϊδίνι, τὸ φτωχικὸ κεῖ κάτω καλυβάκι του, τὴ φωτιὰ ποὺκαιγε στὸ τζάκι τῆς μικρῆς κάμαρας καὶ τοὺς σοφάδες καὶ μεντέρια ποὺχανε στρώσει γιὰ τὴ γιορτή. Εἶδε τὴ μάννα του, τὸν πατέρα του καὶ τὰ δυὸ μικρότερά του ἀδελφάκια ποὺτανε ξαπλωμένα σὲ μιὰ γωνιὰ καὶ μισοκοιμισμένα μαζὺ μὲ τὰ παιχνιδάκια τους. Θυμήθηκε τὸ ξυλένιο ντουφεκάκι του μὲ τὸ κουτάκι τῆς κάψυλες ποὺ τοῦ κάνανε δῶρο. Ἐκεῖνος σὰν πιὸ μεγάλος, δὲν εἶχε πλαγιάσει ἀκόμα. Ἔπαιζε μὲ τὸ ντουφεκάκι περιμένοντας τὴν ὥρα ποὺ θὰ κόβανε τὴ ροδοκόκκινη πήττα, ποὺχε μέσα της τὸ ἀσημένιο γροσάκι... Τὴ χαρά του ὅταν μὲ τὴ πρώτη μπουκιὰ ἄνοιωσε μέσ' τὸ στόμα του...Θυμήθηκε τὰ λόγια τῆς μάννας του ποὺ τοῦπε

νὰ τὸ φυλάξει γιὰ νὰ τοῦ φέρει γοῦρι, κι' ἀπὸ κεῖ τὸ φιλὶ ποὺ τοῦδωσε σὰν πήγαινε νὰ κοιμηθῆ.....

. . . . . .

Μ' ἕνα ἀσυναίσθητο κίνημα ἔψαξε τὸ μικρὸ πορτοφολάκι του, ποὕτανε φυλαγμένο σὲ μιὰ ἀπὸ τὶς ἐπάνω τσέπες τοῦ μπλοῦ του κουστουμιοῦ. Τά δάκτυλα του ἀγγίξανε τὸ μικρό νόμισμα, καὶ μιὰ λάμψι χαρᾶς παληᾶς ζωγραφίστηκε στὸ πρόσωπό του. Ἤτανε τὸ μόνο ποὺ τἀπόμενε ἀπὸ τὴ θλιβερὴ καταστροφή.....

— Βρὲ παιδί μου, Σταμάτη, κουφάθηκες σήμερα ; Τόση ὥρα κουδουνίζω ! Τὶ χαζεύεις ἐδῶ πέρα ; Πήγαινε μεσ' τὴ κουζίνα νὰ πῆς νὰ ἑτοιμάσουνε τὸ τσάϊ γλήγορα...!

Ὁ Σταμάτης σήκωσε τὸ κεφάλι, κι' εἶδε μπροστά του τὴ θυμωμένη κυρία του. Ἔκρυψε βιαστικὰ τὸ πορτοφολάκι μὲ τὸ γροσάκι στὸν κόρφο του καὶ σκύβοντας τὸ κεφάλι τράβηξε στὴ κουζίνα....

....Δυὸ μεγάλα δάκρυα κυλίσανε ἀπ' τὰ μάτια τοῦ φτωχοῦ μικροῦ καὶ χαθήκανε ἀπάνω στὸ πλούσιο χαλὶ τῆς αὐλῆς.....

ΝΤΟΛΗΣ ΝΙΚΒΑΣ

ΣΑΝ ΠΑΛΗΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Κ' οἱ δυὸ Διαβάτες, ἀνταμωθῆκαν στοῦ «Πόθου» τὸ βασίλειο τὸ μαγικό.

Ἤπιαν στὴ βρύσι τὴν κελαϊδίστρα τὸ νερὸ τῆς ἀγάπης.

Σὲ ὁρμὴ φλογερή, τοὺς ζευγάρωσε μυστικὴ, θεία πνοὴ, κ' ἔννοιωσαν τὴ χαρὰ τῆς ζωῆς, ξεχωριστὴ κσὶ ἀπόλυτη στὸ ὁλόγλυκο μεθύσι τὸ τρελλό.

Εἶχαν τὰ λουλούδια γιὰ στολίδι τους πεντάμορφο καὶ λαμπερὰ διαμάντια τὴν πρωϊνὴ δροσιά!

Τὸ παλάτι ποῦ τοὺς ἔδωκε ὁ «Πόθος», ὁ τρανὸς βασιληᾶς, ἦταν ὁλόχρυσο.

Ἄστραφταν μέσα καθρέφτες ἀτίμητοι.

Καθρέφτες μαγεμένοι, ποὺ ἔδειχναν διπλὰ ὥμορφο τὸ κάθε τί, ποὺ βρίσκονταν μπροστά τους.

Καὶ τὸ ζευγάρι τὸ καλότυχο περνοῦσε τὴ ζωή του, σὲ ἐκστατικὴ ἀνατριχίλα σὲ οὐράνια ἀγαλλίασι κοντὰ στὰ μαγεμένα κρύσταλλα.

Ὅμως—μιὰ μέρα.

Ἡ βρύσι ἐστέρεψε.

Θάμπωσαν τὰ μαγεμένα κρύσταλλα.

Χάθηκε ἡ δροσιὰ καὶ μαραθῆκαν τὰ λουλούδια. Καὶ τὰ πουλιὰ τραγουδοῦσαν ἄσπλαχνα.

«Φύγετε. Τὸ μερδικὸ ποὺ σᾶς ἔδωκε ἡ Εὐτυχία ἡ μάγισσα τὸ χαρήκατε...»

«Στοῦ «Πόθου» τὸ βασίλειο κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ διαβῆ τὸν ἴδιο δρόμο ξανά!»

Ἔτσι ἔλεγε ἡ πεταλούδα στὸ δροσερὸ τριαντάφυλλο.

Ἔτσι ἔλεγε τὸ κῦμα οὰν ἀναδίπλωνε μὲ στεναγμὸ τὸν ἄσπρο του ἀφρό.

Ἔτσι ἔλεγε τ' ἀστέρι σὰν ἡ Αὐγὴ ἔσβυνε τὸ θεῖο του φῶς.

. . . . . .

Ἔννοιωσαν πῶς ἦταν ἡ ἀλήθεια καὶ ἔσμιξαν τὰ φλογισμένα χείλη τους, μὲ τρόμο.

ΝΕΡΑ ΣΑΛΒΗ

Ἀνατολίτικη ποίησις

ΖΗΛΕΙΑ

Ἐγερθῆτε ὅλοι. Βγάλτε ἀπ' τὰ κλουβιὰ τὰ γεράκια, λύστε τὰ σκυλλιὰ, χτυπῆστε τὰ κύμβαλα. Ἐγερθῆτε γυναῖκες προτοῦ σᾶς ξυπνήσω ἐγὼ ἀπὸ τὸν ψεύτικο ὕπνο σας, Ἐγερθῆτε, Τζαντοὺν, Ραχμάν. Κάνετε γρήγορα. Ἑτοιμάστε τ' ἄρματά μου καὶ σελώστε τ' ἄλογά μου. Ἐδὺ Τζαντοὺν πάρε τὸ πειὸ ταχύποδο ἄτι καὶ τρέξε νὰ μηνύσης τοῦ πατέρα σου πῶς ὅλα τὰ σπαρτά του θὰ τὰ κάψω, ἂν ἡ γυναῖκα ποὺ μοῦφυγε δὲν γυρίσει ὡς τὴ δύσι τοῦ ἥλιου.

Ἡ Μύριαμ ἔφυγε ὅταν ἐγὼ κοιμώμουν! Ἔφυγε ἡ ἀνίερη μ' ἕναν ξένον.

Βγάλτε ἀπ' τὰ κλουβιὰ τὰ γεράκια, λύστε τὰ σκυλλιὰ, χτυπῆστε τὰ τύμπανα.

Εἴθε ὁ μαῦρος ἄγγελος νὰ τύχη στὸ δρόμο τους. Πῶς νὰ μαζέψω τὰ γεράκια γιὰ νὰ τοὺς ὀροῦν καὶ τὰ μάτια τους νὰ χύσουν; Πῶς νὰ μαζέψω τὰ σκυλλιὰ νὰ χυμήσουν ἀπάνω στὰ ἄλογά τους;

Ὤ, ἂν τοὺς πιάσω σταγόνα αἵματος δὲν θὰ τοὺς μείνη... Θὰ τοὺς μαστιγώσω μ' ἀγκάθια ἐμπρὸς στὸ ναὸ τὴν ὥρα τῆς τρίτης προσευχῆς. Κάμετε πειὸ γρήγορα. Βγάλτε τὰ γεράκια. Λύστε τὰ σκυλλιά.

Αὐτὰ ἐκραύγαζε ὁ Ἀβδ Ἐλ Βεκρὴ καὶ οἱ γυναῖκες θρηνοῦσαν γονατιστὲς καὶ τὰ γεράκια λεύθερα κάνανε γύρους στὸν οὐρανὸ ψάχνοντας τὸ δρόμο τους. Καὶ ὅλα αὐτὰ συνέβαιναν τὴ στιγμὴ ποὺ ἡ ξανθὴ Μύριαμ καθισμένη σ' ἕναν θάμνο τοῦ περιβολοῦ ἡμέρωνε ἕνα μικρὸ ἀηδόνι, ποὺ εἶχε πέσει ἀπὸ τὸ κλαρί.

ΤΟ ΝΥΚΤΕΡΙΝΟ ΦΙΛΙ

Μὲ τὰ δυό μου χέρια πῆρα τὸ κεράλι σου σὰν μιὰ ὑδρία καὶ ἤπια ὅλο τὸ νέκταρ τῆς ἀγάπης.

Ποιὸς θὰ πίστευε ποτὲ πῶς μιὰ ὑδρία τόσο μικρὴ θὰ εἶχε μέσα τόσο νέκταρ;

Ἡ αὐγὴ κυλοῦσε πειὰ στὸν οὐρανὸ σὰν τὰ χείλη μας χωρίστηκαν.

ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΚΗΠΟ

Στὸν κῆπο ἐπῆγα μιὰ βραδειά:
τ' ἀηδόνια ποὺ ἦταν μαγεμμένα
ἐτραγουδούσανε γλυκά.
Καὶ τ' ἄνθη τ' ἀποκοιμισμένα

Στοῦ φεγγαριοῦ τ' ἀργυρὸ φῶς
μ' ἐξαίσια ἐφέγγαν θεῖα κάλλη.
Κι' ἐγὼ ὅλο πόθο καὶ σκεπτικὸς
τὴν ἄσπρη σου ποθοῦσα ἀγκάλη.

Τώρα εἶν' ὁ κῆπος σκοτεινὸς
τὰ δένδρα ἐμείναν γυμνωμένα.
Κ' ἐγὼ θλιμμένος μοναχὸς
προσμένω μάταια ἐσένα.

ΡΙΡΗΣ Λ. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΚΑΙ ΣΟΣΙΑΛΙΣΜΟΣ

«Ὁ πόνος τοῦ λαοῦ μας πρέπει νάνε καὶ πόνος μας. Τὰ ἰδανικά μας ἰδανικά του. Ἂς ἐπαναστατήσουμε μαζύ του γιὰ ἕνα καλύτερο κοινωνικὸ καθεστώς, ποὺ θὰ μᾶς δώση καὶ μιὰ καλύτερη φιλολογία».

Ὅσα θὰ γράψουμε πάρα κάτω, λαβαίνουμε ἀφορμὴ νὰ τὰ γράψουμε ἀπὸ ἕνα νέο βιβλίο τοῦ κ. Κώστα Παρορίτη, ποὺ ἐξεδόθηκε μὲ τὸν τίτλο: «**ὁ Κόκκινος Τράγος**». Ἕνα βιβλίο, ποὺ ὅταν τὸ διαβάζεις, αἰσθάνεσαι νὰ σὲ περιβάλει μιὰ ἰδιαίτερη ἠθικὴ ἀτμόσφαιρα, κάτι τί ἀνώτερο καὶ πιὸ βαθὺ νὰ σφίγγη τὴν ψυχή σου. Ἕνα βιβλίο ὅμως ποὺ ἔδωσε ἀφορμὴ γιὰ τὶς πιὸ ἀναπάντεχες παρεξηγήσεις καὶ κρίσεις γιὰ τὴν ἐσώτερη φιλολογική του ἀξία. Κύριό του ἐλάττωμα γιὰ πολλοὺς κριτικούς μας τὸ ὅτι ὁ κ. Παρορίτης, μὲ τὸ ἔργο του αὐτό, πέρνει καθαρὰ μιὰ «**θέση**» ἀγωνιστοῦ μέσα στὴν κοινωνικὴ πάλη καὶ δουλώνει τὴν Τέχνη ἀποκλειστικὰ σ' ἕνα σκοπό, μιὰ ἰδεολογία.

Ἔτσι ξανάρχεται στὴν ἐπιφάνεια τὸ ζήτημα, ἂν ἡ λογοτεχνία καὶ γενικὰ ἡ Τέχνη πρέπει νὰ γίνεται τὸ ὄργανο γιὰ τὴ μετάδοση στὸ λαὸ ὡρισμένων ἰδεῶν, νὰ ἐξυπηρετῆ ὡρισμένους ἀγῶνες κοινωνικούς, ἢ πρέπει νὰ μένει ἀδιάφορη καὶ ξένη ἀπὸ κάθε τέτοια κίνηση, κυνηγῶντας ἀπόλυτα «**τὸ ὡραῖο**», ἐπιδιώκοντας μονάχα μιὰ αἰσθητικὴ καὶ καλλιτεχνικὴ συγκίνηση;

Ζήτημα ὄχι πολὺ ἁπλό, ἀλλ' οὔτε καὶ νέο.

Κριτικὴ γιὰ τὸ ἔργο τοῦ κ. Παρορίτη, δὲν θὰ ἐπιχειρήσουμε. Ἐγράφτηκαν ἄλλως τε ἀρκετὰ γι' αὐτό. Θὰ ποῦμε μονάχα τὶς σκέψεις μας γιὰ τὸ βασικὸ αὐτὸ ζήτημα, χωρὶς νὰ διεκδικοῦμε δικαίωμα εὑρεσιτεχνίας. Ἂν καταπιανόμαστε μ' αὐτό, τὸ κάμνουμε γιατὶ ἔχουμε βαθειὰ τὴν πεποίθηση, πῶς ὥς τὰ τώρα ἡ φιλολογία μας ἀκολούθησε στραβὸ δρόμο, δρόμο ποὺ τὴν ἀποξένωσε ἀπὸ τὸν Ἑλληνικὸ λαὸ ἀπὸ τὴ μιὰ μεριὰ καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη ἐξήμισε αὐτὴ τὴν ἴδια τὴ λογοτεχνία μας, σὲ τρόπο ποὺ ἔπειτα ἀπὸ ἑκατὸ χρόνια ἐλεύθερη ζωὴ νὰ μὴν ἔχουμε ἀληθινή, πραγματικὴ **νεοελληνικὴ** φιλολογία παρὰ ἕνα ἀμάλγαμα ἀπὸ ξενότροπες καὶ κακοχωνεμένες εὐρωπαϊκὲς ἀπομιμήσεις. Βέβαια σ' αὐτὸ συνετέλεσαν κι' ἄλλοι παράγοντες. Καὶ πρῶτα πρῶτα τὸ γεγονὸς πῶς γενικὰ ὡς Λαὸς καὶ ὡς Ἔθνος βρισκόμαστε σ' ἕνα πνευματικὸ καὶ ἐκπολιτιστικὸ ἐπίπεδο κατώτερο τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ, γιὰ λόγους, ποὺ ἡ ἀνάλυσή τους δὲν ἔχει τὴ θέση της ἐδῶ. Ἡ εὐθύνη ὅμως τῶν λογογράφων μας μας δὲν λιγοστεύει. Γιατὶ ἀντὶς νὰ καταπιαστοῦν μὲ τὴ μελέτη τοῦ λαοῦ μας, τῆς ζωῆς του, τῆς Ἑλληνικῆς κοινωνίας, καὶ αὐτὴ νὰ μᾶς περιγράψουν, κι' αὐτὴ νὰ προσπαθήσουν νὰ μᾶς παρουσιάσουν στὰ ἔργα τους καὶ νὰ ὠθήσουν ἔτσι τὸ Ρωμηὸ στὴν αὐτοπαρατήρηση, στὴ μελέτη τοῦ ἑαυτοῦ του, αὐτοὶ θέλησαν νὰ τοῦ μεταδώσουν παρανοημένα καὶ δυσκολοχώνευτα φιλοσοφήματα, κακὲς καὶ στρεβλωμένες ἀπομιμήσεις τῶν σύγχρονων εὐρωπαϊκῶν φιλοσοφικῶν καὶ φιλολογικῶν ρευμάτων. Νόμισαν πῶς ἔτσι γίνονται **ποιητάστροι καὶ μεγάλοι λογογράφοι**, πῶς ἔτσι τὰ ἔργα τους ἀποχτοῦν ἀνώτερη φιλολογικὴ ἀξία». Κι' ἔτσι ἐνῷ ἡ ζωὴ, ἡ πλουσία καὶ ἀνεκμετάλλευτη ζωὴ τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, κύλλαγε μπροστά τους κάτω ἀπὸ τὸν καθάριο Ἀττικὸ Οὐρανὸ, αὐτοὶ ζητοῦσαν τὴν ἔμπνευση, τὰ θέματά τους, αὐτὸν τὸν τρόπο τῆς σκέψης καὶ διανόησης, νὰ τὸν ἀνακαλύψουν στὰ λιγοστὰ ρομάντσα τῆς ξένης φιλολογίας ποὺ καθυστερημένα ἔφθαναν ὡς στὴν Ἀθήνα.

Γι' αὐτὸ ὥς τὰ τελευταῖα χρόνια ἡ νεοελληνικὴ λογοτεχνικὴ παραγωγὴ ἦταν φτωχὴ κι' ἀναιμική.

— Νόμισαν οἱ λογογράφοι μας πῶς μποροῦν νὰ δημιουργήσουν κάτι στέρεο καὶ διαρκὲς, ἔξω ἀπὸ τὴ ζωὴ καὶ τὴν πραγματικότητα, στὶς χῶρες τὶς οὐτοπικὲς τοῦ ὡραιόκοσμου ποὺ ὑποκειμενικὰ ἔπλαθαν. Παρεγνώρισαν τὴ μεγάλη τὴν αἰώνια ἀλήθεια πῶς ἡ ὀμορφιὰ, ἡ πραγματική, βρίσκεται μονάχα **στὴ ζωὴ**, τὴ ζωὴ ποὺ χύνεται ἀπὸ χίλιες πηγὲς τριγύρω μας καὶ μᾶς ἀγκαλιάζει. Κι' ἀκόμα, λησμόνησαν πῶς ἡ Τέχνη γενικά, δὲν εἶναι παρὰ ὁλαστάρι τοῦ φυλετισμοῦ, τοῦ ἀνώτερου πολιτισμοῦ ἑνὸς λαοῦ.

Ἂν σκέφτονταν κατ' αὐτὸ τὸν τρόπο θὰ αἰσθανόντουσαν τὴν ἀνάγκη νὰ ἐργασθοῦν πρῶτα γιὰ τὸ ξύπνημα τοῦ Ρωμηοῦ, τὴ διαπαιδαγώγησή του πρὸς ἕνα ἀνώτερο πολιτισμό, ὁπότε φυσικὰ καὶ ἀβίαστα θὰ ἔβγαινε μέσα ἀπὸ τὰ σπλάχνα, ἀπὸ τὴ ψυχὴ αὐτοῦ τοῦ ἴδιου τοῦ λαοῦ, ἡ ἀνώτερη λογοτεχνία καὶ φιλολογία, τὰ ἔργα ἐκεῖνα, ποὺ θὰ ἔδιδαν κάποια θέση, τὴ θέση ποὺ θὰ τῆς ἄξιζε, καὶ στὴν φτωχὴ Ἑλλάδα, μέσα στὴ σύγχρονη διεθνῆ πνευματικὴ κίνηση. Καὶ τότε ἡ φιλολογία μας θὰ γεννοῦσε τὸ ἐνδιαφέρον καὶ τὴν ἀγάπη τοῦ λαοῦ μας καὶ τότε θὰ μποροῦσε ν' ἀσκήση κάποια ἐπίδραση εὐεργετικὴ ἀπάνω σ' αὐτόν.

Ἡ φιλολογία μας ὅμως, δυστυχῶς, ἀκολούθησε τὴν ἀντίθετη κατεύθυνση. Κι' ἐφθάσαμε μάλιστα ὥς τὸ σημεῖο νὰ θεωρεῖται ὡς ἰδιαίτερο προτέρημα καὶ δηλωτικὸ τῆς ἀνώτερης φιλολογικῆς ἀξίας ἑνὸς ἔργου, τὸ νὰ εἶναι ἀκατανόητο ἀπὸ τὸ Λαὸ, ἀπὸ τὸν πολὺ κοσμάκη !!...

Μιὰ τέτοια φιλολογία, **ποὺ δὲν ἐξυπηρετοῦσε οὔτε τὸν ἴδιο τὸν ἑαυτό της**, δὲν πρέπει νὰ περιμένουμε ὅτι θὰ ἐξυπηρετοῦσε κάποια ἀνώτερα κοινωνικὰ ἰδανικά. Ἕνας διανοούμενος γενικὰ, γιὰ νἄχη μιὰ τέτοια ἐπίδραση στὴν ἐποχή του, πρέπει νὰ πιστεύει ὁ ἴδιος καὶ νὰ ξέρει τί ζητεῖ.

Γι' αὐτὸ, κι' αὐτὸς ἀκόμα ὁ Παλαμᾶς, ποὕνε πραγματικὰ σοφὸς, δὲν εἶχε ἀνάλογη, σχεδὸν καμμιὰ, ἐπίδραση στοὺς σύγχρονούς του. Κι' αὐτὸ γιατὶ λείπει ἀπὸ τὴν ποίησή του, τὸ ἔργο του, ὁ τελικὸς σκοπὸς, ἡ κεντρικὴ ἰδέα, ποὺ νὰ τὸ κατευθύνει. Τ' ὁμολογεῖ ἄλλως τε ὁ ἴδιος στὸν πρόλογό του στὴν «**Ἀσάλευτη ζωή**»: «εἶμαι μὲ «**τὰ ἐγώ**» μου καὶ ὄχι μὲ τ' «ἐγώ» μου»...

Καὶ μοναχὴ δικαιολογία γιὰ τὴ φιλολογικὴ αὐτὴ «πανσπερμία», τὴ φιλολογία «Φαραώ», τὸ κλώνιο μοτίβο:

ἡ φιλολογία, γιὰ τὴ φιλολογία». Μὴ ζητᾶτε, μᾶς λέγουν, νὰ ὑποτάζετε τὴ φιλολογία σὲ μιὰ ὁποιαδήποτε παρωδικὴ ἰδεολογία, γιατὶ ἡ «*Τέχνη*», τὸ «***ὡραῖο***», εἶναι νοήματα ἀνεξάρτητα, ἀναλλοίωτα, ποὺ δὲν μποροῦν νὰ ὑπαχθοῦν σ καμμιὰν ἄλλη κατηγορία τῆς ἀντίληψης». «Ὁ Καλλιτέχνης δὲν πρέπει νὰ σκλαβώνεται σὲ δόγματα καὶ ἠθικές». «Ἡ Τέχνη εἶναι κάτι τὶ ἀτομικό». «Ἡ φιλολογία καὶ ἡ λογοτεχνία εἶναι πολυτέλεια γιὰ λίγους καὶ γι' αὐτὸ δὲν ἀπευθύνεται στὸ λαὸ, ἀλλὰ στοὺς ἴδιους τοὺς λογοτέχνες, καὶ ὕστερα σ' ἕνα κ·ινὸ μὲ εἰδικὴ μόρφωση καὶ μὲ εἰδικὲς ψυχικὲς διαθέσεις.».

Ὅταν λέμε πῶς οἱ λογογράφοι μας εἶχαν ὑποχρέωση, πρὶν καταπιαστοῦν μὲ τὸ βαρὺ καὶ δύσκολο ἔργο τῆς δημιουργίας ἀνώτερης φιλολογίας, νὰ δουλέψουν γιὰ τὸ ξύπνημα τοῦ Ρωμηοῦ, γιὰ τὴ διαπαιδαγώγησή του πρὸς ἕνα ἀνώτερο πολιτισμό, δὲν ἐννοοῦμε φυσικὰ πῶς πρέπει νὰ ὑποδουλώσουνε τὴν Τέχνη, τὴ φιλολογία, σὲ μιὰ ὁποιαδήποτε ἰδεολογία Καλὰ-καλὰ οὔτε ἐννοοῦμε πῶς ἡ ἐργασία τοῦ «φωτισμοῦ» τοῦ Λαοῦ πρέπει νὰ γίνῃ ἀποκλεισιτικὰ μὲ τὴ φιλολογία. Θἄμαστε πιὸ φχαριστημένοι, ἂν οἱ διάφοροι ***ῥιμαδόροι*** μας καὶ πεζογράφοι, κατέβαιναν στοὺς δρόμους, γιὰ νὰ διδάξουν τὸ λαό. Ὑποστηρίζουμε ὅμως καὶ πιστεύουμε, πῶς τότε μονάχα θὰ ἐγῇ καὶ ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα ἀνώτερη φιλολογία, ὅταν τὸ ἐκπολιτιστικὸ ἐπίπεδο τῆς Ἑλληνικῆς κοινωνίας φθάσει σ' ἕνα ὡρισμένο σημεῖο ἐξέλιξης. Λέμε πῶς οἱ ἀνώτερες καλλιτεχνικὲς φυσιογνωμίες, δὲν φυτρώνουν σὰν μανιτάρια, ἀλλὰ εἶναι ἡ συνισταμένη μιᾶς ὁλόκληρης καλλιτεχνικῆς ἐργασίας ποῦ προηγήθηκε ἀπ' αὐτές. Ὅπως ὁ σημερινὸς πολιτισμὸς, εἶνε τὸ προϊὸν μιᾶς μακρυνῆς πνευματικῆς καὶ ἐκπολιτιστικῆς ἐξέλιξης τῆς ἀνθρώπινης κοινωνίας. Κι' ὅπως γιὰ νὰ φθάσουμε στὸ σημερινὸ πολιτισμό, χρειάστηκε μιὰ συστηματικὴ προεργασία, ἔτσι καὶ γιὰ νὰ δημιουργηθῇ στὸν τόπο μας ἀνώτερη φιλολογία, χρειάζεται νὰ προϋπάρξουν οἱ ὅροι ποὺ θὰ συντελέσουν στὴ δημιουργία της. ***Καὶ γιὰ νὰ γείνῃ αὐτὸ πρέπει ν' ἀλλάξῃ πρῶτα τὸ Ἑλληνικὸ περιβάλλον. Καὶ γιὰ τὴν ἀλλαγὴ αὐτὴ πρέπει νὰ ἐργασθῇ καὶ ἡ φιλολογία μας.*** Ὁ καλλιτέχνης, ὁ λογογράφος, ἀπὸ τὸν ἀγῶνα αὐτὸ τίποτε δὲν χάνει. Ἂν εἶναι πραγματικὸς δημιουργὸς ἂν ἔχει «φλέβα» θὰ δημιουργήσῃ καὶ στὸ ἐπίπεδο αὐτό. Ὁ Dostojefski κι' ὁ Tolstoi, καὶ τόσοι ἄλλοι ποὺ ἀκολουθοῦσαν ὡρισμένες κοινωνικὲς κατευθύνσεις, ποῦσαν σοσιαλιστές, ποὺ διέθεσαν τὴν πέννα τους γιὰ τὴν ἐξυπηρέτηση τῶν ἰδεῶν τους, δὲν ἐδυσκολεύθηκαν νὰ δημιουργήσουν ἀριστουργήματα. Τὸ ἴδιο σ' ἐμᾶς ὁ Σολωμός, ὅσο κι' ἂν ὑπηρέτησε τὴν ὑπερεθνικιστικὴ του ἰδεολογία, δὲν παύει νὰ εἶναι ἡ ὑψηλότερη ποιητικὴ φυσιογνωμία τῆς νεώτερης Ἑλλάδας. Θέτοντας λοιπὸν κάποιον κοινωνικὸ προορισμὸ στὴ λογοτεχνία μας. κάθε ἄλλο παρὰ τὴ δέσμευσή της ζητοῦμε. Ἡ ***ἀληθινὴ ἐλευθερία δὲν βρίσκεται,*** ὅπως πολὺ ὡραῖα ἐλέχθηκε, ***παρὰ μόνον μέσα στὴ πειθαρχία τῶν ἰδεῶν.*** Ἄλλως τε ὁ καλλιτέχνης, ὁ ποιητής, ὁ λογογράφος, ζῇ καὶ κινεῖται καὶ ἐνεργεῖ μέσα στὴν κοινωνία. Εἶνε καὶ αὐτὸς μία κοινωνικὴ μονάδα. Πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ μένῃ κρύος καὶ ἀσυγκίνητος ἀπὸ τὸ γύρω του περιβάλλον; Πῶς μπορεῖ νὰ ἀποφύγει τὴν ἐπίδρασή του; Καὶ ποὺ ἀλλοῦ μπορεῖ ν' ἀναζητήσει τὸ ὑλικὸ του παρὰ μέσα ἀπὸ τὴν κοινωνικὴ ζωή, ἀπὸ τὴ ζωὴ τοῦ συνόλου, ἡ ὁποία εἶναι σύγχρονη καὶ ζωὴ δική του; ὥστε ὅτι ζητοῦμε ἀπὸ τοὺς λογοτέχνες μας δὲν εἶνε παρὰ τὸ φυσικὸ καὶ τὸ λογικό. Παράλογο καὶ ἀφύσικο ἦταν ὅ,τι ὡς τὰ σήμερα ἔγεινε.

Ἡ Τέχνη καὶ ἡ φιλολογία δὲν ἔχουν μοναδικὸ σκοπὸ νὰ κυνηγοῦν τὸ «ὡραῖο» ἐγωϊστικά, ἀλλὰ ἔχουν καὶ ὑποχρέωση τὸ «ὡραῖο» νὰ τὸ μεταδώσουν καὶ στὸν κόσμο, νὰ προσπαθήσουν νὰ γείνῃ κτῆμα του. Ἄλλως τε ὅταν ὑπάρξῃ τὸ ὡραῖο, κανενὸς τὰ μάτια δὲν θὰ μείνουν τόσο κλειστὰ ὥστε νὰ μὴ τὸ ἰδῆ. Ὅπως τὸ φῶς τοῦ Ἥλιου εἶναι προωρισμένο γιὰ ὅλον τὸν κόσμο, ἔτσι καὶ τὸ «ὡραῖο» καὶ τὸ «καλό». Κι' ἂν οἱ οἰκονομικὲς συνθῆκες τοῦ σύγχρονου κεφαλαιοκρατικοῦ καθεστῶτος κρατοῦν ἄδικα μακρυὰ ἀπὸ τὴν ὀμορφιὰ καὶ τὰ ἀγαθὰ τοῦ κόσμου τὶς μεγάλες λαϊκές μᾶζες, δὲν εἶναι λόγος αὐτὸς νὰ τὶς περιφρονοῦμε. Ἀντίθετα ὑποχρέωση ὅλων μας καί κάθε λογοτέχνη εἶναι νὰ ἐργασθοῦμε γιὰ τὸ ***σπάσιμο*** τῶν κοινωνικῶν ἁλυσσίδων. Τότες καὶ ἡ Τέχνη πραγματικὰ θ' ἀνθίσῃ καὶ ἡ φιλολογία μας θὰ φθάσῃ τὸν προορισμό της, γιατὶ σήμερα ποὺ ἡ κάθε ἀξία, ἠθικὴ ἢ ὑλική, ἔγεινε ἐμπόρευμα καὶ ἀντικείμενο συναλλαγῆς, ***ἐμπορικοποιήθηκε*** καὶ ἡ λογοτεχνία. Καὶ θἄταν ἀπογοητευτικὸ οἱ λογογράφοι μας, τὴ στιγμὴ ποὺ ἡ ἀνθρωπότητα ἀγωνίζεται γιὰ ν' ἀνοίξῃ πλατύτερους ὁρίζοντες στὸν ἄνθρωπο, μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὴ σοσιαλιστικὴ πτωτοπορεία της, καὶ ἰδίως οἱ νέοι μας, νὰ ξοδεύουν ἄδικα χαρτὶ καὶ μελάνι γιὰ νὰ μᾶς ξεφουρνίρουν ἀρρωστημένους ψευτορωμαντικοὺς τύπους τῆς παληᾶς καλῆς σχολῆς, ποὺ λιγοθυμοῦν καὶ πεθαίνουν γιὰ τὰ γλυκανάλατα καστανὰ μάτια τῆς ἀγαπητικιᾶς των. «Ἡ σημερινὴ νεοελληνικὴ ποίηση» ὅπως λέγει ὁ ποιητής μας Κώστας Οὐράνης («Ἑλ. Λόγος» 15-Ἰουλίου 23), δὲν μπορεῖ νἆναι πατριδολατρική, τσολιάδικη ἢ στενῶς εἰδυλλιακὴ ἢ μερακωμένη, ὅπω θέλουν νὰ τὴν κάνουν, γιατὶ ἡ ζωὴ δὲν εἶναι τέτοια σήμερα».

Κι' ἐπιθυμῶ νὰ τελειώσω μὲ τὰ λόγια τοῦ μεγάλου καὶ σύγχρονου Γάλλου συγγραφέως Γ. Ντυαμέλ, γιὰ τ' ἀντικείμενον αὐτό:

«Ὁ ρόλος τοῦ λογοτέχνου, γενικὰ τοῦ συγγραφέως, δὲν εἶναι νὰ ***μένῃ κλεισμένος εἰς τὸ γραφεῖο του καὶ νὰ δραματίζεται*** μόνον ὡραῖα θέματα, ἀλλ' εἶναι ρόλος μεγαλυτέρας εὐρύτητος. Σήμερα, ὅσον ποτὲ εἴμεθα χρήσιμοι γιὰ τὴν ἀνθρωπότητα. Εἶμαι τῆς γνώμης, ὅτι τὸ πρῶτο βῆμα γιὰ τὴν παγίωση μιᾶς πραγματικῆς εἰρήνης μεταξὺ τῶν λαῶν εἶναι ἡ διεθνοποίηση τῶν ὡρισμένων ἀξιῶν...»

ΜΠΑΜΠΗΣ Β. ΑΛΙΒΙΖΑΤΟΣ

Υ.Γ. Θὰ διέπραττα σοβαρὰ παράλειψη, ἂν δὲν ἀνέφερα ἐδῶ τὸ ὄνομα ἑνὸς Χατζόπουλου καὶ ἑνὸς Χρηστομάνου π' ἀγωνίστηκαν, καθὼς καὶ μερικοὶ ἄλλοι γιὰ νὰ πάρῃ ἡ φιλολόγία μας τὸ σωστόδρομο ἀπὸ τοὺς σύγχρονούς μας τὸν Ταγκόπουλο. Ἐπίσης γιὰ τὸ θέατρο τὸ μακαρίτη Καμπύση καὶ τὸ Σπῦρο Μελᾶ. Ἀπὸ τοὺς νέους μας, ποὺ μᾶς ἔδωσαν δείγματα ἐνθαρρυντικὰ καὶ εὐοίωνα ἀναφέρω τὸν Πικρὸ («Χαμένα κορμιά») τὸ Βάρναλη («Τὸ φῶς ποὺ κλίει»), τὸ Ρήγα Γκόλφη, Κ. Παρορίτη κ.λ.π. Γιὰ τὴν Ἑφτανησιώτικη Φιλολογία θἄπρεπε νὰ γείνῃ ξεχωριστὰ λόγος, γιατὶ αὐτὴ πραγματικὰ ***ἐδημιούργησε*** χάρις στὸν Εὐρωπαϊκὸ Ἰωνικὸ πολιτισμό, ἔχοντας νὰ μᾶς παρουσιάσῃ τὸ Λορέντζο Μαβίλλη, Διον. Σολωμὸ, Ἀνδρ. Λασκαράτο, Ἀνδρ. Κάλβο καὶ μερικοὺς ἄλλους.

ΜΠ. Β. ΑΛ...

ΟΤΤΟ ΣΟΛΤΣΕΡΣ

ΤΟ ΣΚΥΛΛΙ, Ο ΑΦΕΝΤΗΣ ΚΑΙ Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΤΟΥ....!

—Παρακαλῶ! μὴν ἀποστρέφετε τὰ βλέμματά σας· ὁ σημερινὸς τίτλος μου εἶναι λίγο μπανάλ, ἔτσι πῶς νὰ τὸν ποῦμε δηλαδή, δὲν εἶναι ἀριστοκρατικός· ἐν τούτοις σᾶς παρακαλῶ νὰ καταγίνετε καὶ λίγο μὲ ἐμὲ διότι ἂν τὸ ἐτιτλοφόρησα ἔτσι δὲν τὸ ἔκαμα ἀπὸ κακοῦ ἀλλὰ ἔκρινα πλέον κατάλληλο νὰ βλέπω μιὰ παροιμία ὡς τίτλον παρὰ ἕνα ἄλλο τίτλο σὲ μιὰ παροιμία.

Βαρῶνος Φὸν Γκλῶντερ: ἀνώτερος τιτλοῦχος τῆς Βιεναίας κοινωνίας ἐξωκοινοβουλευτικὸς πολιτικὸς σήμερον δριμὺς ἄλλοτε Ραϊχστανὸς τῆς ἀριστερᾶς. Πλούσιος, ἴσως πλουσιώτατος ὅπως τὸν θέλουν τὰ ρόδινα στοματάκια τῶν κυριῶν, ἀλλὰ πάντως ἡλικίας ἄνω τῶν 50 ἐτῶν. Ἀπὸ τὴν μεθεπομένην τῶν ἐκλογῶν καθ' ἣν ἀπέτυχε καὶ ἐδήλωσε ὅτι δὲν θὰ ἀναμιχθῇ πλέον εἰς τὴν πολιτικὴν ἐκράτησε τὸν λόγον του· ἡ μόνη του ἀσχολία δὲν ἦσαν πλέον τὰ πράγματα τοῦ Κράτους ἀλλὰ τὰ ἰδικά του καὶ συνεπῶς ἐσκέφθη νὰ πανδρευθῇ· καλῶς ἢ κακῶς εἶχεν εὕρῃ ὅτι ἡ πολιτικὴ δόξα εἶναι ἡ πιὸ ἄστατος ἐρωμένη. ἐζήλευσε τὴν ἀγάπη καὶ εὗρε σύντροφον πιστήν.

Βαρώνη Πόλα Φὸν Γκλῶντερ τὸ γένος Στίνερς: ξανθή, μάτια γαλανὰ ὁμιχλώδη, πρόσωπο χαριτωμένο, μαλλιὰ ὁλόξανθα, χείλη ἁβρά, ἕνα οὐράνιο τόξο ἐλάνω σ' ἕνα γαλάζιο οὐρανό. Οἱ ξένοι τὴν ἤθελαν κόρην του, αὐτὸς τὴν προτίμησε γυναῖκα του· δὲν εἶχε περισσότερο ἀπὸ 22 Μαΐους.

Εἶχε δοκιμάσῃ ἀπὸ τὴν ἡμέραν τοῦ γάμου του, ὅλας τὰς διασκεδάσεις καὶ σὲ καμμιὰ δὲν εἶχε εὕρει τίποτε τὸ ἐνδιαφέρον.

Ἡ Πόλα τοῦ εἶχε συστήσει νὰ ἀνοίξῃ τὰ σαλόνια του καὶ νὰ ἀρχίσουν νὰ δέχουνται, ἀλλ' ὁ Βαρῶνος φὸν Γκλῶντερ δὲν ἠννόει νὰ παρακούσῃ εἰς τὰς τελευταίας θελήσεις τοῦ γηραιοῦ πατρός του ὁ ὁποῖος ἀποθνήσκων τοῦ εἶχε συστήσει νὰ ἀποφύγῃ τὰ ἀνοικτὰ σαλόνια, ἂν ἤθελε νὰ διατηρήσῃ σύζυγον πιστὴν καὶ ἀφοσιωμένην. Ἐνυμφεύθη εἰς ἡλικίαν μεγάλην, εἶχε σύζυγον νεαρωτάτη ἔπρεπε καὶ νὰ εἶχε μυαλὸ δυνατό. Ὅσο γι' αὐτὸ ἦτο ὑπερήφανος· ἐπὶ μίαν τετραετίαν διηύθυνε σθεναρῶς ὡς Ὑπουργὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν ἑνὸς κράτους ἀπεράντου· δὲν ἦτο τόσο δύσκολο νὰ διευθύνῃ τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ σπητιοῦ του τώρα ὡς σύζυγος!

Ἐδοκίμασε ὅλα τὰ σπὸρτ, ἀλλὰ γρήγορα ἐπείσθη πῶς οἱ κοῦρσες οἱ παγοδρομίες, τὰ αὐτοκίνητα, τὸ τέννις, τὸ πατινάζ, οἱ χοροὶ καὶ αἱ ἐκδρομαὶ εἶνε διὰ τοὺς νέους· διὰ τὴν ἡλικίαν του ἔπρεπε νὰ εὕρῃ κάτι τὸ τερπνὸν κάτι τὸ εὐχάριστον καὶ συνεβουλεύθη τὴν Βαρώνη.

Ἡ Βαρώνη ἦταν καιρὸς τώρα ποὺ εἶχε καὶ αὐτὴ συμβουλευτῇ μὲ τὸν νεαρὸ ἀνψιὸ τοῦ Βαρώνου τὸν Ὄσκαρ Χόντμαν μὲ πιὸ τρόπο θὰ μπορέσουν νὰ βλέπωνται χωρὶς φόβο· εἶχαν προτείνει χίλια σχέδια ἀλλὰ τὰ περισσότερα ἀπερρίπτοντο ἀπὸ τὸν τέως Ὑπουργὸν τῶν ἐσωτερικῶν καὶ ἐκεῖνα ποὺ ἐνέκρινε εὑρίσκοντο δύσκολα εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τὴν μετέπειτα. Πολὺ δύσκολα μπορεῖ κανεὶς νὰ ἀπατήσῃ τὸν σύζυγο μιᾶς γυναικός τῆς ὁποίας ὁ κύριος διετέλεσε πολιτικὸς καὶ μάλιστα ὅταν αὐτὸς ξεύρει ὅλες τῆς κακοτοπιὲς καὶ φυλάγεται τεχνηέντως. Τὸ μέγαρον τοῦ Βαρώνου Γκλῶντερ διήπετο ἀπὸ πολιτικοὺς θεσμοὺς, εἰργάζετο σὰν πολιτικὴ μηχανή. Ὑπῆρχεν ἑβδομὰς ἀναφορῶν, καὶ ἐπερωτήσεων καθ' ἃς δριμὺς ἠκούετο ὁ λόγος τοῦ Βαρώνου ζητοῦντος ἐξηγήσεις καὶ λεπτομερείας καὶ διὰ τὰ πλέον ἀσήμαντα γεγονότα καὶ ἡ Βαρώνη οὐδέποτε ἤθελε νὰ χάσῃ τὴν ψῆφον τῆς ἐμπιστοσύνης τοῦ κυρίου καὶ αὐθέντου της. Ναὶ εἶναι ἀλήθεια πῶς δὲν ἠρκεῖτο νὰ βλέπῃ κάθε Κυριακὴ ἀπόγευμα τὸν Ὄσκαρ Χόντμαν εἰς τὸ σαλόνι καὶ ἐνώπιον τοῦ Βαρώνου καὶ δέν ἠρκεῖτο σ' ἕνα κλεφτὸ γρήγορο φιλί τὴν ὥρα ποὺ τὸν συνώδευε εἰς τὴν θύραν τοῦ κοριντὸρ, ἀλλὰ ἤλπιζε εἰς πολιτικὴν μεταστροφὴν καὶ ἀνέμενε μετὰ καρτερίας ὑπομένουσα εἰς τὴν στέρησιν, ἀλλὰ μὴ θέλουσα νὰ δώσῃ λαβὴν ὑποψιῶν. Ἡ παρηγορία της ἦταν τὰ βιβλία, βιβλία σύγχρονα βέβαια καὶ ὄχι κλασικά. Ἂς μὴ μὲ παρεξηγήσουν αἱ σεπταὶ σκιαὶ τῶν τεθνεώτων κλασικῶν συναδέλφων μου· ἀλλὰ ἡ Βαρώνη δὲν τοὺς εἶχε σὲ καμμία ὑπόληψι, ἦσαν τερπνοὶ εὐχάριστοι ναί! ἀλλὰ ἡ Βαρώνη ἤθελε νὰ συνδυάσῃ τὸ τερπνὸν μετὰ τοῦ ὠφελίμου, ἤθελε ἀπὸ τὰ βιβλία τους νὰ βρῇ ἕνα τρόπον, μιὰ μηχανὴ ποὺ νὰ κατώρθωνε νὰ ἐφαρμοσθῇ καὶ εἰς τὴν πραγματικότητα.... Ἀλλὰ οἱ συγγραφεῖς δυστυχῶς οὐδέποτε ἐσκέφθησαν νὰ ἐξυπηρετήσουν τὸν κόσμον τῶν ἀναγνωστῶν των μάτην· προσεπάθησε, ηὗρε βιβλία πολλὰ τρόπους ἀπείρους ἀλλὰ οἱ συγγραφεῖς ὅλοι προέβλεπαν συζύγους κοινοὺς, μωροὺς οἱ ὁποῖοι ἠπαντῶντο μπρὸς στὰ μάτια των καὶ δὲν ἔπαιρναν εἴδησιν, ἐνῷ ὁ Βαρῶνος δὲν ἦτο τοιοῦτος καὶ ἠναγκάσθη νὰ φθάσῃ στὸ συμπέρασμα ὅτι δὲν ὑπάρχουν καὶ ἄνδρες ποὺ εἶνε ἀδύνατον νὰ τοὺς ἀπατήσῃ μιὰ γυναῖκα. Καὶ τότε ἐσκέφθη «τὰς χιλίας καὶ μία νύκτα» ἐζήτησε νὰ θαυμάσῃ τὴν ἡρωΐδα ἐκείνην Χαλιμᾶ, ἥτις κατώρθωνε ἐπὶ χιλίας νύκτας νὰ κρατῇ δέσμιον ἀπὸ τὴν περιέργειαν τὸν τρομερώτερον τῶν Σουλτάνων. Ἐκεῖ ἐζήτησε νὰ εὕρῃ κανὲν παράδειγμα καὶ ἐνετρύφησε ἐπὶ μακρὸν εἰς τὴν μελέτην, ἀλλὰ τὸ βιβλίον αὐτὸ ἀντὶ νὰ τὴν ἡσυχάσῃ τὴν ἐξηρέθισε φοβερά.

«Κάποιος δαίμων εἶχε μία γυναῖκα ὡραιωτάτη τὴν ὁποίαν κατὰ τὰς ὥρας τῆς ἐργασίας του τὴν εἶχε κλειδωμένη μέσα σ' ἕνα μικρὸ κιβωτίδιο ἀπὸ τὸν φόβον ὄχι νὰ τὴν χάσῃ ἀλλὰ νὰ μὴν τὸν ἀπατήσῃ. Φανταστθῆτε δαίμων τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς καὶ τῶν ταρτάρωνπανίσχυρος θεότης καὶ νὰ δειλιᾶ μήπως ἀπατηθῇ ἀπὸ μία γυναῖκα τὴν ὁποίαν ἠδύνατο

νὰ συνθλίψῃ ἐντὸς δύο δακτύλων, ἀλλὰ καὶ τὶ φόβος καὶ τρόμος δι' αὐτὴν νὰ ξεύρῃ ὅτι θὰ παύσῃ νὰ ἀναπνέῃ, ἐὰν διανοηθῇ νὰ τὸν ἀπατήσῃ. Κάποτε λοιπὸν ὁ δαίμων ἐξῆλθε ἐκ τῶν ὑδάτων μακρυνῆς καὶ ἐρήμου χώρας, ζητῶν νὰ ἀναπαυθῇ ἐπὶ τῆς σκιᾶς κάποιου δένδρου μιᾶς ἀμαξιτῆς ὁδοῦ τῆς Βηρυττοῦ. Ἦτο τετάρτη πρωϊνὴ εἰς ἐποχὴν θέρους· ὁ δαίμων ἐξηπλώθη παρὰ τὴν σκιάν, ἤνοιξε τὸ κιβωτίδιον παρ' οὗ ἐξῆλθε ὡς ἄλλη Ἀφροδίτη ἀναδυομένη ἡ ὡραία Ἔβελ. Τὴν ἔσφιξε εἰς τὰς ἀγκάλας του, τὴν ἐφίλησε καὶ ἀπεκοιμήθη. Ἐντὸς ὀλίγου ἀνύποπτος διήρχετο τὴν ὁδὸν εἷς νέος ἔμπορος ἱππεύων ἐπὶ μιᾶς καιηλου, ἔμπορος μεταξωτῶν ὅστις ἐβάδιζε πρὸς τὴν Βηρυττόν, ἀλλ' ὅταν εἶδε τὸν πελώριον γίγαντα κοιμώμενον, τοῦ ὁποίου οἱ πόδες, κατὰ τὴν χαλιμᾶν, ἔφρασσον ἀπόστασιν ἡμίσεως χιλιομέτρου, ἐταράχθη καὶ ἤρχισε τρέμων, καὶ αὐτὴ ἡ κάμηλος ἠρνεῖτο νὰ προχωρήσῃ φοβουμένη τὰς πυρίνους φλόγας τοῦ δαίμονος. Εὐτυχῶς ἡ Ἔβελ τὸν ἀντελήφθη, σιγὰ σιγὰ ἀπεσπάσθη τῶν πελωρίων χειρῶν τοῦ δαίμονος καὶ ἔτρεξε πρὸς τὸν ἔμπορον. Τὸν ἐνηγκαλίσθη μὲ λύσσαν, τὸν ἐφιλοῦσε μὲ μανίαν καὶ τοῦ εἶπε ὅτι δὲν συντρέχει οὐδεὶς λόγος νὰ φοβεῖται διότι ὁ ὕπνος τοῦ δαίμονος θὰ διαρκέσῃ ἐπὶ εἰκοσιτετράωρον. Ἐπέρασαν μίαν θαυμασίαν ἡμέραν καὶ μίαν ἔξοχον νύκτα μὲ τὴν θερινὴν πανσέληνον τῆς ἐρήμου καὶ ὀλίγας ὥρας πρὶν τῆς τετάρτης πρωϊνῆς τῆς ἑπομένης, καθ' ἣν θὰ ἐξύπνα ὁ δαίμων ἀπὸ τὸν εἰκοσιτετράωρον ὕπνον του, ὅταν ἐνηγκαλίζετο τὸν ὡραῖον ἔμπορον διὰ νὰ τὸν χαιρετήσῃ τοῦ εἶπε:

—Θέλω νὰ μοῦ δώσῃς διὰ μίαν ἀνάμνησι ἕνα δακτυλίδι σου. Ὁ ἔμπορος τῆς ἔδωσε ἕνα βαρύτιμο διαμάντι τὸ ὁποῖον ἐφόρει. Τότε ἔκπληκτος εἶδε τὴν Ἔβελ νὰ βγάζῃ ἀπὸ τὰ μαλλιά της μέσα εἰς τὰ ὁποῖα εἶχε κρύψει ἕνα κρίνον μὲ πολυάριθμα βαρύτιμα δακτυλίδια..

—Τὶ εἶναι ὅλα αὐτά; εἶπεν ὁ ἔμπορος περιπίπτων ἀπὸ ἐκπλήξεως εἰς ἔκπληξιν.

—Εἶναι 99 δακτυλίδια, 99 ἐραστῶν μου. Τώρα μὲ τὸ δικό σου ἔγιναν 100 . . . . .

—Εἶχες ἑκατὸ ἐραστὰς ἐψέλλισε ἔντρομος ὁ ἔμπορος. Κατώρθωσες νὰ ἀπατήσῃς ἑκατὸ φορὰς ἕνα δαίμονα χωρὶς νὰ φοβηθῇς τὰς συνεπείας, καὶ ἔπειτα ἀπὸ τέτοιον περιορισμόν . . . .

Ἡ ὥμορφη σύζυγος τοῦ δαίμονος ἐγέλασε μὲ ἐξαιρετικὴ εὐθυμία.

—Πήγαινε τώρα φίλε μου . . . καὶ μὴν εἶσαι τόσον ἀφελής . . ἐφ' ὅσον οἱ Θεοὶ καὶ οἱ δαίμονες ἔχουν ἀνάγκην τῆς γυναικὸς σᾶν τοὺς ἀνθρώπους, θὰ ἀπατῶνται καὶ αὐτοὶ σᾶν κι' αὐτούς . . . !

—Ναί, εἶπε ὁ ἔμπορος, ἀλλ' αὐτὸς εἶναι δαίμων . . . .

—Χὰ χά! καὶ ἐγὼ εἶμαι γυναῖκα . . . . ! »

Αὐτὴ ἡ ἱστορία ὑπῆρξε γιὰ τὴν Βαρώνην Φὸν Γκλῶντερ κάτι τι τὸ σπαρακτικόν, εἶδε τὸν γυναικεῖον ἐγωϊσμόν της ἐκπίπτοντα, κουρελιαζόμενον· μιὰ ὁμόφυλός της ἀπατοῦσε ἕνα δαίμονα καὶ αὐτὴ νὰ μὴ μπορεῖ νὰ ἐφεύρει ἕνα τρόπον νὰ ἀπατήσῃ ἕναν γελοῖον Βαρῶνον;

Ἡ Χαλιμᾶ τῆς ἐφαίνετο σᾶν νὰ ἦτο τὸ σέφ—ντέβρ κάποιου ἡμιθέου συγγραφέως, δὲν θὰ τὴν ἀντήλλασε μὲ τὸν καλύτερο συγγραφέα, καὶ μὲ ἐξαιρετικὸ θάρρος προχώρησε εἰς τὴν ἀνάγνωσιν, ἀνάγνωσιν μαρτυρικὴν, γιατὶ κάθε νύξ τῆς αἰχμαλώτου Σουλτάνας ἦτο καὶ μία ὀνειρώδης νύξ ἐρώτων διὰ τὸν αἱμοχαρῆ μεγιστάνα. Ὦ; τόσο διεξῆλθε ὅλας ἐκείνας τὰς χιλίας νύκτας καὶ προσεπάθησε νὰ κάμῃ μίαν ἀνακεφαλαίωσιν τῶν ὅσον ἐδιάβασεν, ἀλλὰ μάτην. Ἡ Χαλιμὰ ἦτο ὁ ὁδηγὸς τῶν παλαιῶν σουλτανικῶν ἐτῶν, ὁ ὁδηγὸς τῶν χαρεμιῶν τῆς ἐρήμου καὶ τῶν δαιμονίων, ἐδῶ ἦτο Βιέννη δὲν ἦτο Σαχάρα, ἦτο Μέγαρον τῆς Στράϊντε στράσσε καὶ ὄχι χαρέμι τοῦ Λὰς Ἄμπεμπυ. . . Καὶ ὅμως ἡ ἱστορία τοῦ σκυλλιοῦ τοῦ γέρω βεζύρη τῆς ἐφάνη πῶς ἠδύνατο μετατρεπομένη ἐπὶ τῷ μοντέρνῳ, συγχρονιζομένη μὲ τὴν ἐποχὴν μας κάτι μποροῦσε νὰ γίνῃ. Ὁ Ὄσκαρ ἦτο ἀρκετὰ καλὸς ρεζισὲρ· ἴσως θὰ ἐπετύγχανε μιὰ σκηνοθεσία ὥμορφη. Τὸ ἴδιο βράδυ ἐκλείσθη γιὰ λίγα λεπτὰ στὸ μπουντουάρ της καὶ τοῦ ἔγραψε.

«Ὁ Βεζύρης Ἐμὶρ Χαλελὺ ἦτο μανιώδης κυνηγὸς καὶ κατὰ τὴν ἀπουσίαν του ἡ Φατμὲ Ἀϊσσὲ διεσκέδαζε μὲ τὸν φίλο της. Ἀλλὰ μία ἄστοχος βολὴ τοῦ Ἐμὶρ ἐφόνευσε τὸν κυνηγετικόν του σκύλλον. Ὁ Ἐμὶρ λυπημένος ἐγκατέλειψε τὸ κυνήγι ὥς ὅτου ὁ φίλος τῆς γυναικός του τοῦ προσέφερε ἕνα ἄλλον καὶ οὕτω τὸ γλέντι τῶν ἐρωτευμένων ἐξηκολούθησε σᾶν πρῶτα· ἡ εὐτυχία τους ἦτο ἕνας σκύλλος!»

Ὁ Ὄσκαρ ὅταν ἔλαβε τὸ σύντομο αὐτὸ γραμματάκι προσεπάθησε νὰ συνδυάσῃ κάτι τι. Ἤξερε πῶς ὁ Βαρῶνος ἦτο ἐπιρρεπὴς εἰς τὸ σπόρτ καὶ ἀνέθεσε στὴν βαρώνη νὰ φροντίσῃ νὰ τοῦ κάμῃ τὴν σχετικὴ εἰσαγωγὴ, καὶ ἔτσι ὅταν ὁ Βαρῶνος ἐζήτησε τὴν γνώμην τῆς γυναικός του τοῦ ἐπρότεινε τὸ κυνήγι.

—Ναὶ ἀλλὰ τὸ κυνήγι προϋποθέτει ἕνα καλὸ σκυλλί...

—Αὐτὸ εἶναι εὔκολο νὰ βρεῖς . . , τοῦ εἶπε.

Καὶ ὄντως κατὰ τὴν σύνηθη ἐπίσκεψι τοῦ ἀνεψιοῦ του Ὄσκαρ τὴν Κυριακὴ, ὁ Ὄσκαρ ἤρχισε τὸ παιχνίδι.

—Μοῦ ἐχάρισαν θεῖε ἕνα ἐξαίσιο κυνηγετικὸ σκυλλί, τὸν λένε Μπλόντ, εἶναι τῆς Νέας Ζηλανδίας, ἀλλὰ ἐξαιρετικὰ ἔξυπνο . . . .

—Εἶμαι διατεθειμένος Ὄσκαρ νὰ τὸ ἀγοράσω εἶπε ὁ Βαρῶνος.

—Θεῖε μου σὲ ἀφίνω νὰ μοῦ δώσῃς ὅ,τι θέλῃς αὔριο θὰ σᾶς τὸ φέρω καὶ τὸ ἐκτιμᾶτε μόνος σας. Τὰ φευγαλέα φιλιὰ τῆς Κυριακῆς χάριν τοῦ σκυλλιοῦ ἐδίδοντο δυὸ φορὲς τὴν ἡμέρα καθ' ἑκάστην, ὅσες φορὲς δηλαδὴ πήγαινε ὁ Ὄσκαρ στὸ σπίτι τοῦ Θείου του χάριν τοῦ σκυλλιοῦ. Ἡ Βαρώνη ηὐλόγει τὴν χαλιμά. Τὸ πείραμα τοῦ Βεζύρη Ἐμὶρ Χαλελὺ ἐπετύγχανε καὶ ἐπὶ τοῦ Βαρώνου Φὸν Γκλῶντερ ὡς νὰ ἦτο αὐτὸς ὁ ἴδιος Βεζύρης. Ἡ Βαρώνη προησθάνετο ἡμέρας ἐρώτων, εὐτυχίας καὶ χαρᾶς, καὶ ἀφοῦ ἐπὶ μίαν ἑβδομάδα ἔγιναν τὰ πειράματα εἰς τὸν κῆπον τοῦ Μεγάρου εἰς ἃ ὁ Μπλόντ ἀνεδείχθη ὡς τέλειος ἀνιχνευτὴς, τὸ ζεῦγος ἐπερίμενε μ' ἀνυπομονησία τὴν ἡμέρα καθ' ἣν ὁ Βαρῶνος θὰ ἔδιδε τὴν πρεμιέρα του διὰ τὸ κυνήγι, πλὴν ὅμως εἰς σιθρίαν πολλὲς φορὲς βροντᾶ! Καὶ ὁ Βαρῶνος δὲν ἤργησε νὰ . . βροντίσῃ!

—Αὔριο Πόλα νὰ σηκωθῇς κατὰ τὰς 5 θὰ πᾶμε κυνήγι....! Ἐφρύαξε ἀπὸ τὸ κακό της, μόνο ποὺ δὲν ἔκλαυσε καὶ σὲ μιὰ στιγμὴ ποὺ ὁ Βαρῶνος ἔπαιζε μὲ τὸ σκύλλο τοῦ εἶπε.

—Αὐτὸς δὲν . . . ἀπατᾶται ποτέ . . . !

—Α! τοῦ παληόγερου! ἐψιθύρισε ὁ Ὄσκαρ, θὰ τοῦ πάρω τὸ σκυλλί!

Καὶ ὅμως ὁ Βαρῶνος τοὺς ἔδωκε κάποιο θάρρος. . . .

—Θὰ ἔλθῃς καὶ σὺ μαζύ μας Ὄσκαρ στὸ ντεμποῦτο μου αὐτό, σὺ ξέρεις ἔλα κατὰ τὰς πέντε τὸ πρωϊ ἀπ' ἐδῶ.

Ἀνέβηκαν στὴ σάλα γιὰ νὰ πάρουν ἕνα λικέρ. Ὁ Ὄσκαρ εὑρῆκε εὐκαιρία νὰ γράψῃ δυὸ λόγια ἀπὸ πίσω ἀπὸ τὸ κουτὶ τῶν τσιγάρων του, τὰ ὁποῖα ἐπρόσεξε ἡ Πόλα. Ἄναψε ἕνα τσιγάρο, ἐκούνησε τὸ πακέττο γιὰ νὰ δῇ ἂν εἶχε κανένα ἄλλο μέσα καὶ πέταξε τὸ κουτὶ μὲ τσιγάρα στὸ καλαθάκι τῶν ἀχρήστων τοῦ σαλονιοῦ. Τὶ μποροῦσε νὰ καταλάβῃ ὁ Βαρῶνος, τὶ μποροῦσε νὰ ὑποψιασθῇ; Μήπως θὰ ἐφαντάζετο ποτὲ ὅτι τὸ πεταχθὲν πακέττο ἦτο γεμᾶτο σιγάρα; μήπως μποροῦσε αὐτὸς ὁ πολιτικὸς νοῦς νὰ φαντασθῇ ὡς ποὺ φθάνει τὸ μυαλὸ ἑνὸς ἀνθρώπου ποὺ θέλει καλὰ καὶ σώνει νὰ τὰ φιάξῃ μὲ μιὰ γυναῖκα; γι' αὐτὸν ἦτο ἕνα πακέττο ἄδειο πεταχθὲν κανονικῶς στὸν κάλαθο τῶν ἀχρήστων! διὰ τὸν Ὄσκαρ ἦτο ἀναγκαῖον, θυσίασε ἕνα πακέττο σιγάρα ὡς ἐπιστολὴν καὶ τὸ ἐταχυδρόμησε ὡς συστημένον εἰς τὸ γραμματοκιβώτιον. Νὰ ἕνα πρᾶγμα ποὺ δὲν ἐφαντάσθη ὁ ἄλλοτε ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν τῆς Αὐστρίας, ὅτι τὰ ἐσωτερικὰ τοῦ κράτους ἔχουν ἄλλη τακτικὴ ἀπὸ τὰ ἐσωτερικὰ τῆς καρδίας! Ἀργὰ κατόπιν τὸ γράμμα ἔφθασε στὸν προορισμό του· ἡ Πόλα ἔλαβε τὴς ὁδηγίες.

«Θὰ προχωρήσῃς εἰς τὸ δάσος πρὸς τὴ σπηλιὰ τῆς Νενοῦς.»

Τὴν ἑπομένην στὰς 6 ἦσαν στὸ δάσος· καθ' ἣν ὥραν οἱ δύο ἀνίχνευον τὸν τόπον ἡ Πόλα εἶχε ἀπομακρυνθῆ πηγαίνουσα εἰς τὸν τόπον τοῦ ραντεβοῦ. Ἡ σπηλιὰ τῆς Ντενοῦς ἦτο δεξιά· ὁ Ὄσκαρ παρέσυρε τὸν Βαρῶνον πρὸς τὸ ἄλλο ἄκρο, ὑπελόγισε ὅτι τὸν ἔχει ἀπομακρύνει περὶ τὰ δύο χιλιόμετρα ἀπὸ τὴ σπηλιά! Ἦτο ἀρκετά! Βρῆκε μιὰ φυσικωτάτη ἀνάγκη ὡς δικαιολογητικὸν καὶ τὸν ἐγκατέλειψε μὲ τὸν σκύλλον ὡς σύντροφον. Ἐμάστισε τὸ ἄλογό του καὶ μετὰ πέντε λεπτὰ ἦτο εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς Πόλας.

Ὦ! μποροῦσαν νὰ διασκεδάσουν μὲ τὴν ἡσυχίαν των· τὸ ἤρεμο νερὸ τῆς λίμνης τῆς σπηλιᾶς τῆς Ντενοῦς εἵλκυε τόσο πρωϊ πρωϊ ποὺ αὐθόρμητα ἐγδύθησαν καὶ οἱ δύο καὶ πῆραν τὸ λουτρό τους. Ὁ Βαρῶνος ἦτο πρωτόπειρος, δὲν ἐγνώριζε τὸ δάσος ὡρισμένως δὲ ἀντὶ νὰ τοὺς εὕρῃ θὰ ἐχάνετο. Μετὰ τὸ μπάνιο σχεδὸν γυμνοὶ πῆραν τὸ πρόγευμά τους διὰ τὸ ὁποῖον εἶχε φροντίσει ὁ Ὄσκαρ.

Ἂς ἀφήσωμε δύο εὐτυχεῖς ὑπάρξεις ἐρωτευμένας καὶ νέας καὶ ἂς ἐπανέλθωμεν εἰς τὸν πρωτόπειρον κυνηγὸν ὅστις εἰς τὴν πρώτην θέρμην τοῦ νέου σπὸρτ ἐξέχασε τὴν γυναῖκα του, ἀλλὰ δὲν εἶχε ξεχάσει καὶ τὸν ἀνεψιόν του . . . Τὸν ἀνεζήτησε ἀλλὰ μάτην ἐσκέφθη ὅτι μποροῦσε νὰ καταγίνῃ μ' αὐτόν, προχώρησε διέκρινε ἐφίππους· ἦσαν ἔκδρομεῖς οἱ ὁποῖοι δὲν ἠδυνήθησαν νὰ κρύψουν ἕνα εἰρωνικὸ χαμόγελο καθὼς τὸν εἶδαν . . .

—Μὰ καλέ μας ἄνθρωπε τοῦ εἶπαν σὲ ὁν μῆνα Ἰούνιο τὶ βγῆκες νὰ κυνηγήσῃς πεκάτσες ἢ λαγούς;

Δὲν τοὺς ἔδωκε ἀπάντησι. Ἴσως νὰ ἦσαν ἀντίθετοί του πολιτικῶς καὶ νὰ ἤθελον νὰ τὸν εἰρωνευθοῦν . . . ὡς τόσο τὶ εἶχε γίνῃ ἐκεῖνος ὁ Ὄσκαρ. Ἐσκέφθη τὸν Μπλόντ. Τὸν ἐχάδεψε καὶ τοῦ εἶπε ἐπιτακτικῶς δείχνων πρὸς τὸ δάσος.

—Ἄντε Μπλόντ ζήτα τὸν Ὄσκαρ, ζήτα τον . . . . !

Ὁ σκύλλος ἐκούνησε τὴν οὐρά του ἀλλὰ δὲν ἐκινήθη . . . .

Βέβαια ἐσκέφθη ὁ Βαρῶνος κάτι πρέπει νὰ τοῦ δώσω νὰ μυρίσῃ, ἀλλὰ τὶ δὲν ἔχω τίποτε ἐπάνω μου ἀπὸ τὸν Ὄσκαρ.

Μηχανικῶς ἔφερε τὰ χέρια του εἰς τὴς τσέπες του καὶ ηὗρε νὰ δύο γάντια τῆς γυναικὸς του κι' ἐνεθυμήθη καὶ ἐκείνην.

Νὰ μύρισε Μπλόντ . . . τρέξε βρὲς τὴν κυρία σου.

Τὸ νοῆμον ζῶον ὠσφράνθη πρὸς τρεῖς διευθύνσεις τοῦ δάσους καὶ ἐχάθη εἰς τὸ δάσος· ἔτρεξε, καὶ σὲ λίγο εἶχε φθάσῃ παρὰ τὸ κρυσφήγετον τῶν ἐρωτευμένων καὶ εἶναι ἀπὸ τὴν φυσικὴ ἱστορία καὶ τὴν ζωολογίαν ὡς καὶ ἀπὸ τὴν σύγχρονον κοινωνικὴν(!) ζωὴν τῶν σκύλλων γνωστὸ, ὅτι τὰ ζῶα αὐτὰ σέβονται τὸ φιλί, διότι εἶναι τὸ μόνον π' ἀγαποῦν. Τὶ ἠθέλατε νὰ κάνῃ εἷς ἀριστοκράτης σκύλλος βλέπων τὸν τέως κυρίόν του μὲ τὴν κυρίαν του φιλουμένους; Δὲν ἔπρεπε νὰ τοὺς ἀνησυχήσῃ πάντως! ἀλλ' ἡ διαταγὴ τοῦ κυρίου του; ἐσκέφθη ὅτι μπορεῖ ἕνας σκύλλος νὰ εἶνε καὶ ὑπάκοος καὶ εὐγενὴς. Πῆρε λοιπὸν σιγὰ σιγὰ τὸ μαῦρο τζέρσεϋ κομπιναιζὸν τῆς κυρίας του καὶ τὶς δυὸ ζαρετιέρες τοῦ τέως κυρίου του μεταξὺ τῶν ὀδόντων του καὶ ἔτρεξε πιστὸς πρὸς τὴν διαταγὴν τοῦ κυρίου του.

Ὁ Βαρῶνος Γκλῶντερ μπορεῖ νὰ ἠγνόει ὡς εἴπομεν τὰ ἐσωτερικὰ τῆς καρδίας τῆς κυρίας Βαρώνης, ἀλλὰ ἐγνώριζε καλῶς ὡς σύζυγος καὶ τὰ ἐσωτερικὰ ἐνδύματα τῆς κυρίας Πόλας Βαρώνης Φὸν Γκλῶντερ.

Τί θὰ ἔκαμνε ἂν διηύθυνε τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν;

Ἐνεθυμήθη τὸ ἐπεισόδιον τοῦ Νομάρχου τοῦ Μπάντεν-Μπάντεν, ὅστις ἐξ αἰτίας μιᾶς κακῆς εἰσηγήσεως τοῦ Δημάρχου εἶχε τιμωρήσει ὁ Νομάρχης ἕνα δημοτικὸν σύμβουλον. Τὸ σκάνδαλον κατηγγέλθη εἰς αὐτὸν ὡς ὑπουργόν. Ἀπέπεμψε τὸν Δήμαρχον, καὶ ἐτιμώρησε ἐπιεικῶς τὸν Νομάρχην. Σήμερον Νομάρχης ἦτο ἡ γυναῖκα του. Δήμαρχος ὁ ἀνεψιός του καὶ δημοτικὸς σύμβουλος ὁ σκύλλος του. Ἔπραξε παρομοίως, ὡς θὰ ἔπραττεν πᾶς πολιτικὸς καὶ πᾶς σύγχρονος ἄνθρωπος.

Ἀπέπεμψε τὸν σκύλλον, ἔδιωξε τὸν ἀνεψιόν του καὶ ἐκράτησε τὴν γυναῖκα του. Τί ἔπταιε αὐτὴ ἀπὸ μίαν κακὴν εἰσήγησιν ἑνὸς Νομάρχου ἐπιβοηθηθεῖσαν ἀπὸ ἕναν σκύλλον;;

ΣΤΑΚΗΣ ΤΖΗΡΙΤΗΣ

Ο ΚΥΚΝΟΣ

Ὁ καταρράκτης τοῦ νεροῦ βουΐζει πάντα καὶ ξεσπᾷ
Χίλιες φοβέρες στὸν ἀχνὸ τὸ κῦμα ἀχνὸς καὶ σκόνη,
Κι' ὁ κύκνος πλέει ἀτάραχος καὶ μήτε τὰ φτερὰ χτυπᾷ
Μόνο τ' ἀνοίγει κάποτε καὶ τὸ κεφάλι ὑψώνει.

Μ. ΜΑΛΑΚΑΣΗΣ

JULES CLARETIE

ΟΠΟΙΟΣ ΕΧΕΙ ΜΥΓΑ

Ὁ Λέων Δορνουὰ ἔρριξε μιὰ τελευταία ματιὰ γύρω του καὶ γέλασε εὐχαριστημένος.

Καὶ πῶς μποροῦσε νὰ μὴν εἶναι εὐχαριστημένος ἀφοῦ σὲ λίγο θὰ δεχότανε τὴν ὡραία σύζυγο τοῦ φίλου του καὶ συνεργάτου του Πέτρου Μωντουΐ, τὴν ξανθιὰ Τζέννυ, μέσ' στὴ σᾶ λουλουδόκηπο στολισμένη καμαροῦλα του. Τί εἰρωνεία τῆς τύχης!

Δὲν πᾶνε δεκαπέντε μέρες ποὺ εἶχε τοιχοκοληθῆ τὸ πρόγραμμα τῆς παραστάσεως τοῦ πρώτου ἔργου τῶν δύο συνεργατῶν, καὶ σήμερα ὁ Λέων δεχότανε ἄφοβα, χωρὶς καμμιὰ τύψη τῆς συνειδήσεώς του τὴν γυναῖκα τοῦ Πέτρου Μωντουΐ.

Γιὰ τὸ Λέοντα ὅμως τὸ πράγμα δὲν ἦταν διόλου παράξενο.

Μήπως αὐτὸς δὲν ἦταν νεώτερος τοῦ Πέτρου εἴκοσι ὁλόκληρα χρόνια; Ἦταν βέβαια καὶ ὁ Πέτρος γερὸς ἀκόμη, μὰ δὲ μποροῦσε νὰ παραβληθῆ μὲ τὸν γεμᾶτο νειάτα καὶ χάρι συνεργάτη του.

Ἔξαφνα, ἐκεῖ ποὺ ὁ Λέων κυττάζονταν στὸν καθρέφτη, χτύπησε τὸ κουδοῦνι. Αὐτὴ θάναι! Σκέφτηκε κι' ἔτρεξε χαμογελῶντας ν' ἀνοίξη τὴν πόρτα, γιατὶ τὸν ὑπηρέτη του τὸν εἶχε στείλει στὴ θεία του. Ἦταν βλέπετε μιὰ προφύλαξις κι' αὐτή, ποὺ τὴ λάβαινε, ὁσάκις ἐπρόκειτο νἄλθη ἡ Τζέννυ.

Δὲν ἦταν ὅμως αὐτή. Ἦταν ἕνας λοῦστρος μὲ γράμμα δικό της.

Ἔδιωξε τὸ λοῦστρο κι' ἄνοιξε τὸ γράμμα.

—«Ἀδύνατον νὰ ἔλθω, Ἔρχεται αὐτὸς γιατὶ θέλει νὰ σὲ ἰδῆ. Πρόσεχε! Δική σου. Τζέννυ...».

Ἔρχεται αὐτὸς ἐδῶ; ἀλλὰ γιατί; Καλὰ δὲν εἶχαν δώσει rendez vous τὴν ἄλλην Δευτέρα στὸ σπῆτι τοῦ Πέτρου, γιὰ νὰ μελετήσουν ἐν τῷ μεταξὺ τῆς λεπτομέρειες τῆς κωμῳδίας, τῆς ὁποίας τὰ καλαμπούρια ἀνέλαβε ὁ Δορνουά; Θὰ δεχότανε λοιπὸν τὸν Πέτρο ἀντὶ τῆς Τζέννυ, τῆς ξανθιᾶς ὤμμορφης Τζέννυ, ποὺ τόσο εἶχε ποθήσει;

Τὸ ξαφνικὸ αὐτὸ τὸν ἔκανε νευρικό.

—Ἐ! Μ' αὐτὸς μοῦ κλέβει τὴν εὐτυχία μου!

Ἦταν λοιπὸν κλέφτης ὁ Πέτρος; Τότε αὐτὸς τί ἦταν ἀπέναντί του; τί μποροῦσε ὅμως νὰ κάνη; Ἀποφάσισε νὰ τὰ τραβήξη ὅλα. Ἀντὶ τῆς κυρίας θὰ δεχότανε τὸν κύριο. Καὶ ἄρχισε νὰ μκδάη τὰ τριαντάφυλλα καὶ νὰ πετᾷ τὰ ἄνθη. Κάθησε ἔπειτα στὸ γραφεῖο του γιὰ νὰ ταχτοποιήση τὰ χαρτιά του ἀφοῦ πρῶτα ἔκρυψε τὸ σαλάμι καὶ τὸ κρασὶ ποὺ εἶχε πάνω στὸ τραπέζι καὶ ἀφοῦ ἔκρυψε καλὰ τὸ γράμμα. Τὸ μυαλό του ὅμως ἦταν μακρυά, στὴ Τζέννυ, στὴν ξανθιὰ Τζέννυ ποὺ τόσο ἀγαποῦσε ἡ τουλάχιστο νόμιζε πῶς ἀγαποῦσε περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλο στὸν κόσμο.

Ἔξαφνα χτύπησε τὸ κουδοῦνι.

Βέβαια θάταν αὐτὸς Σκέφθηκε γιὰ μιὰ στιγμὴ νὰ μὴ τοῦ ἀνοίξη ἀλλ' ἡ περιέργειά του, γιὰ νὰ μάθη τί τὸν ἤθελε ὁ Πέτρος νίκησε. Τὸ κουδοῦνι ξαναχτύπησε. Ἄνοιξε καὶ μπῆκε ὁ Πέτρος. Φαινόταν σοβαρὸς καὶ βιαστικός, πρᾶγμα ποὺ ἐτάραξε τὸν Λέοντα.

—Ὡρισμένως δὲν θὰ μὲ θέλη γιὰ τὴν κωμωδία, σκεπτότανε ἐνῷ ἀκολουθοῦσε τὸν Πέτρο.—Δὲ θὰ κάτσης; τὸν ρώτησε ὅταν πῆγαν στὸ γραφεῖο.—Ὄχι, ἀποκρίθηκε ὁ Μωντουΐ μὲ φωνὴ βραχνὴ καὶ ὑπόκωφη. Ἔχω πυρετὸ καὶ δὲ μπορῶ νὰ σταθῶ ἥσυχος.

—Ἄς μιλήσουμε λοιπὸν ὀρθιοι, εἶπεν ὁ Δορνουὰ μὲ ταραχή. Ἦλθες γιὰ τὴν κωμωδία; ρώτησε. Χθὲς τὸ «High-Zife» εἶχε εἴσπραξη 25,000 δραχ. ὥστε νομίζω...

—Τὴν κωμωδία; εἶπεν ὁ Πέτρος. Ἀ! ὄχι ἠύρα ἄλλο ἔργο δραματικό. Γι' αὐτὸ ἤρθα κι' ὄχι γιὰ τὴν κωμωδία. Ἂν τὸ θέμα σοῦ ἀρέσει τὸ γράφομε μαζύ.

—Πὲς λοιπὸν τὸ θέμα, ἀγαπητέ μου, εἶπεν ὁ Λέων ποὖχε συνέλθει λιγάκι ἀπὸ τὸ φόβο.

—Φίλε μου, εἶπεν ὁ Μωντουΐ, ἐνδιαφέρομαι ἰδίως γιὰ τὴ λύση τοῦ δράματος. Γιατὶ ὅταν προχωρῆ κανεὶς πρὸς καλὴ λύση, ἐργάζεται καὶ καλλίτερα. Πρόσεχε λοιπόν. Σὲ ἀκούω.

—Κρίνε μόνος σου ἂν εἶναι σοβαρό. Τὸ ἔχω ἕτοιμο. Εἶναι δρᾶμα συζυγικῆς ἀπάτης. Πότε ὁ σύζυγος συγχωρεῖ καὶ πότε φονεύει. Κατὰ τὴ γνώμη μου πρέπει νὰ σκοτώνη. Λοιπὸν ἕνας σύζυγος σκοτώνει τὸν ἐραστὴ τῆς γυναίκας του, ποὺ εἶναι ὁ πιστότερος φίλος του—ἴσως ἂν δὲν ἦταν φίλος του νὰ τὸν συγχωροῦσε—ἔτσι, ὥστε οὔτε ἡ γυναῖκα του, οὔτε κανεὶς ἄλλος νὰ καταλάβη τὴν αἰτία. Δὲν εἶναι ἀνόητος νὰ σκοτώση τὴ γυναῖκα ποὺ ἀγαπᾶ καὶ γι' αὐτὸ σκοτώνει μόνον αὐτόν.

Μὲ τὰ μάτια καρφωμένα στὴν ὠχρὴ φυσιογνωμία τοῦ φίλου του ὁ Δορνουὰ σκεπτότανε ὅτι πίσω ἀπὸ τὴν προσοιηπὴ γαλήνη τοῦ προσώπου αὐτοῦ, κρυβότανε. μεγάλος κίνδυνος γι' αὐτόν.

—Ἀ! Αὐτὴ εἶναι ἡ ἰδέα σας; ἐτράβλισε.—Ἀκριβῶς.

—Αἱματηρὸ δρᾶμα λοιπόν;—Μελόδραμα ἂν θές.

—Μήπως μιὰ εὔθυμη λύπη θὰ εἶχε μεγαλύτερη ἐπιτυχία;

—Θέλω τρομερή, τραγικὴ λύση. Ἄς κυττάξουμε μαζύ.

—Ἐξακολουθεῖς νὰ ἐπιμένης γιὰ τὸ δρᾶμα;

—Βεβαιότατα τώρα τὰ δράματα πετυχαίνουν. Θέλω νὰ εἴμαστε τρομεροί. Ὁ τίμιος σύζυγος ἔχει μεγάλη ἐμπιστοσύνη στὸ φίλο του.

—Τί ἡλικία ἔχει ὁ σύζυγος; ρώτησε ὁ Λέων:

—Μὰ πάνω—κάτω τὴ δική μου—Καὶ ὁ φίλος;

—Νεώτερος. Καὶ νόμισεν ὁ Δορνουὰ ὅτι ὁ Πέτρος τὸν κύτταζε, σὰν νὰ τοῦλεγε «τὴ δική σου».

—Ἡ νεότης τοῦ φίλου δὲν εἶναι βέβαια δικαιολογία, εἶπεν ὁ Μωντουΐ.

Ἴσα—ἴσα πρέπει νὰ σέβεται τοὺς γέρους. Ἐπειδὴ εἶναι κλέφτης πρέπει νὰ τιμωρηθῆ.

Ὁ Λέων Δορνουὰ τὰ εἶχε χαμένα. Μήπως ὁ συνεργάτης του, τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα στόλιζε πλάϊ στὸ δικό του τὰ θεατρικὰ προγράμματα, τὰ ἤξερε ὅλα κ' ἐρχότανε νὰ τὸν βρίση γιὰ κλέφτη τῆς τιμῆς του;

—Ἴσως, εἶπεν ὁ ἐραστής, πῶς θέλετε νὰ τὸν σκοτώσετε;

—Μὲ τὸν τρομερώτερο τρόπο πρόσθεσε ὁ Πέτρος.

—Πολὺ καλά... Ἴσως λοιπόν... νὰ ἔχη καμμιὰ δικαιολογία.

—Καὶ ποιὰ δικαιολογία;—τὸν ἔρωτα.

—Ἔπρεπε νὰ τὸν συγκρατήση ἢ νὰ τὸν δαμάση.

—Τὴ φιλαρέσκεια τῆς κυρίας.—Μὰ δὲν εἶναι φιλάρεσκη...

—Πού τὴν ξέρεις;—Τὴ φαντάζομαι ὅτι ὑπέφερε πολύ. Αὐτὸ ὅμως δὲν ἔχει νὰ κάνη. Πῶς θὰ ἐκδικηθῆ τώρα ὁ σύζυγος;

Νομίζω ὅτι ἂν τὸν ἔκλειε μέσα σ' ἕνα δωμάτιο κι' ἔχτιζε τὴν πόρτα;

—Παλιὰ μέθοδος... Ἀντιγραφὴ τοῦ Balzac.

—Ναὶ μὰ ξέρεις ἐγὼ εἶμαι ρωμαντικός, γι' αὐτὸ μ'ἀρέσει αὐτὸς ὁ τρόπος... Μήπως τὸ περίστροφο εἶναι φυσικώτερο;

—Εἶναι τουλάχιστο πειὸ νεωτεριστικό, μοντέρνο.

—Ἄς εἶναι αὐτό. Μήπως ἔχεις ἐδῶ κανένα;

—Ἐδῶ Ὄχι... Ἀλλὰ τί το θές ψιθύρισε ἔντρομος ὁ Λέων.

— Γιὰ νὰ δοκιμάσουμε...Ξέρεις μ' ἀρέσει νὰ δοκιμάζω τὰ ἔργα μου. Κρῖμα ποὺ δὲν ἔχεις περίστροφο...

Κι' ἔξαφνα φώναξε χαρούμενος:

— Εὕρηκα! ...Εὕρηκα!...Πῆρε ἕνα μικρὸ Ἱσπανικὸ στιλέττο ποὺ εἶδε πάνω στὸ γραφεῖο τοῦ Δορνουὰ, ὁ ὁποῖος δὲν ἀμφέβαλλε πλέον. Κύτταξε, εἶπεν ὁ Πέτρος· ἔχει καὶ ἐπιγραφὴ «sta la muerte»

— Εἶνε Ἱσπανικὴ εἶπεν ὁ Λέων καὶ σημαίνει «μέχρι θανάτου».

—Ἔξοχος τίτλος γιὰ τὸ δρᾶμα.... Ὀνειρεύομαι ἕνα ἔργο Zope de Vega...Καὶ γέλασε ἀπαίσιο γέλοιο.

— Ἐπιμένεις λοιπὸν στὴν τραγικὴ λύση: Δὲ θάταν καλλίτερο ἂν ὁ κύριος δὲν ἐμάθαινε τίποτα καὶ...ὅλα τελείωναν εἰρηνικά;

— Ὄχι! Ὁ σύζυγος ξέρει καὶ γι' αὐτὸ ἐκδικεῖται τρομερὰ. Θέλω τέλος πάντων ἕνα φινάλε ποὺ νὰ κάνη ὅλο τὸ Παρίσι νὰ τρέμη.

Ὁ Λέων ἔτρεμε. Ἔβλεπε στὶς ἐφημερίδες τὴν τρομερὴ εἴδησι.«Τὸ ἔγκλημα τῆς ὁδοῦ Φροσσώ. Ἡ ἐκδίκησις τοῦ συζύγου».

—Τρομερὸ! ἔ;

—Βέβαια! Στὴν πρώτη πρᾶξι ὁ ἐραστὴς λέει στὴν κυρία «μέχρι θανάτου...», στὴν τρίτη ὁ κύριος λέει στὸν ἐραστὴ «μέχρι θανάτου» Ἐ! Δέ σ' ἀρέσει;

—Ὑπέροχο!

—Ἀλλὰ σὺ εἶσαι ὠχρός. Ὑποφέρεις...νὰ σοῦ στείλω λίγη χλωράλη;

—Ὄχι εὐχαριστῶ, εἶπεν ὁ Λέων καὶ ἄρχισε νὰ τρέμη. Νὰ τοῦ στείλη ὁ σύζυγος χλωράλη, δηλ. δηλητήριο, γιὰ νὰ τὸν ξεκάνη.

—Καλά! καλά! εἶπεν ὁ Πέτρος ἡσύχασε. Θὰ εὕρω μόνος τὴ λύση καὶ θὰ εἶναι τρομερή! Πολὺ τρομερή!...

II.

Τὴν ἄλλη μέρα στὸ σπίτι τοῦ Πέτρου ἔφτασαν δυὸ γράμματα, τὸ ἕνα στὸν Πέτρο, ποὺ ἔλεγε «Παύω τὴ συνεργασία. Θὰ γράψω μυθιστόρημα. Θὰ σοῦ ἐξηγηθῶ ἀργότερα. Λέων». Ἡ ἄλλη στὴν Τζέννυ ἔγραφε: «Φεύγω γιὰ τὴν Ἰταλία. Θὰ σοῦ ἐξηγήσω ἀργότερα τὴν ἀπόφασί μου.. Ὁ Λέων σου.»

—Νομίζω ὅτι ὁ ἡλίθιος αὐτὸς σκέπτεται νὰ παντρευτῆ, εἶπεν ὁ Πέτρος στὴ Τζέννυ.

—Καὶ γιατὶ εἶναι ἡλίθιος:

—Γιατί, ἀγάπη μου, ὁ γάμος εἶναι λαχεῖο! Δὲ βρίσκουν ὅλοι διαμάντια σὰν ἐσένα...

Ὁ καϋμένος ὁ Πέτρος δὲν εἶχε τίποτα ἀντιληφθεῖ ἀπὸ ὅσα εἶχαν συμβεῖ, καὶ ὅτι ἔλεγε στὸ συνεργάτη του δὲν τὸλεγε μὲ ὑστεροβουλία. Ἁπλούστατα.-Ἤθελε βλέπετε νὰ γράψη... Δρᾶμα...

Μετάφρασις **ΚΩΣΤΑΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ**

ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΛΛΟΓΗ

ΚΟΜΠΟΛΟΪ ΑΠΟ ΡΟΥΜΠΙΝΙΑ

Καταδίκη

Καὶ μοῦπες: — «Δὲν πιστεύω πιὰ κανένα
σ' ἀγάπη, σὲ φιλία, σὲ στοργή!»
Κ' εἶχες τὰ μάτια σου χαμηλωμένα
πάνω στὴ γῆ.

—«Δὲν βρῆκα μιὰ πηγὴ γιὰ νὰ δροσίσω
τὴ φλόγα ποὺ μοῦ κάνει τὴν φωτιά!
Μὲ κάνανε, τὸν κόσμο νὰ μισήσω
παντοῦ ψευτιά! — »

Ἦταν τὰ βαρυοπικραμμένα σου τὰ λόγια
Γιὰ τὴν κρυφή μου ἀγάπη π' ἄρχιζε ν' ἀνθῆ
θανάτου καταδίκη, μοιρολόγια...
μνῆμα βαθύ . . .

Θθυνόπωρο

Τὰ σύννεφα μὲ χρώματα θλιμμένα
δές, τ' οὐρανοῦ τὴν ὄψι σκοτεινιάζουν
τὰ δένδρα, δές, ἀπ' τὰ κλαδιὰ τινάζουν
τὰ φύλλα τους χλωμὰ καὶ μαραμμένα.

Οἱ γλάροι στὴ ἀκρογιαλιὰ πετοῦνε.
—ἀνήσυχο κοπάδι, τρομαγμένο.
Τὰ κύματα μὲ γογγυτὸ θλιμμένο
τὰ φύκια τους στὴν ἀμμουδιὰ γερνοῦνε.

Καὶ στῆς καρδιᾶς μου τὸ φτωχὸ τὸ ρημοκκλῆσι,
δές, μισοφέγγει τῆς ἀγάπης σου ἡ κανδῆλα
σὰν θὰ στρωθοῦν χλωμὰ γύρω τὰ φύλλα
Κι' αὐτὴ μὲ τή ζωή μου θὲ νὰ σβύση . .

ΣΥΛΒΙΟΣ

ΕΡΩΤΙΚΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ

Η ΕΓΧΕΙΡΗΣΙΣ

Πρόσωπα. Αἰμίλιος, ὁ ὡραῖος, ὁσυμπαθητικὸς. ὁ «περίφημος» γιατρός 32 ἐτῶν μὲ γένεια καὶ μαλλιὰ ἐβένινα μὲ μεγάλα ὤμορφα μάτια καὶ μὲ κινήσεις πολὺ χαριτωμένες καὶ λεπτές—Εἰδικὸς γιὰ τὰ γυναικολογικὰ καὶ δεχόμενος μόνο ἀντιπροσώπους τῆς ὑψηλῆς ἀριστοκρατίας - Σοφία, ἡ γυναῖκά του 22 ἐτῶν, ἕνα πλασματάκι ὤμορφο καὶ κατεργάρικο, εὐαίσθητο, ἄδολο καὶ καθαρὸ σὰν τὸ κρύσταλο· μιὰ ψυχὴ γεμάτη φῶς. Παντρεμμένη πρὸ δύο μηνῶν μὲ τὸν «περίφημο» καὶ ἀφωσιωμένη ὁλόκληρη στὴ συζυγική της ἀγάπη ἂν καὶ ἀρχίζει νὰ πλήττει ἀπ' τὴν ἰατρικὴ τοῦ ἄντρα της καὶ τὶς ἀπαιτήσεις τοῦ ἐπαγγέλματός του.

Διακόσμησις. Στὸ γραφεῖο τοῦ γιατροῦ, ἕνα ὑπέροχο δωμάτιο μὲ παλιὰ βαρειὰ ἔπιπλα μία μεγάλη βιβλιοθήκη, διάφορα μπρούτζινα ἀφιερώματα ἀπὸ πελάτας «εὐτυχεῖς γιατὶ ἐσώθηκαν». Σ' ἕνα μεγάλο τραπέζι Louis XIV γράφει ὁ Αἰμίλιος τῆς συνταγές του καὶ κοντὰ στὸ τραπέζι μία chaise-longue.

Ἡ ὥρα ὃ τὸ ἀπόγευμα. Οἱ ἐπισκέψεις τελείωσαν καὶ ὁ Αἰμίλιος καθισμένος στὸ μεγάλο τραπέζι γράφει. Ἡ Σοφία κτυπᾶ ἐλαφρὰ τὴ πόρτα καὶ προβάλλει τὸ χαριτωμένο προσωπάκι της.

ΣΟΦΙΑ. Μπορῶ νὰ μπῶ γιὰ νὰ ἰδῶ τὴν ἐξοχότητά σας;

ΑΙΜΙΛΙΟΣ. Ἔλα ἀγαπημένη μου δὲν ἔχω παρὰ μιὰ πρόσθεσι νὰ κάνω.

ΣΟΦΙΑ. (Πλησιάζοντας, λέγει λίγο εἰρωνικὰ): Μετρᾶς τὶς εἰσπράξεις... (Μυρίζοντας τὴν αὔρα) Καὶ τί ὤμορφα ποὺ μυρίζει ἐδῶ μέσα· οὔτε μυροπωλεῖο νὰ ἦτανε.

ΑΙΜΙΛΙΟΣ. (τελειώνοντας τοὺς λογαριασμούς του): 2320 φράγκα, (εὐχαριστημένος) ἑξοχες εἰσπράξεις!

ΣΟΦΙΑ. Τί λὲς ἐκεῖ!

ΑΙΜΙΛΙΟΣ. Πῶς, δὲν σ' ἀρέσουν;

ΣΟΦΙΑ. Ἂν ἦσαν λιγώτερες δὲν θὰ εἶχες ἰδῆ τόσες ἀπ' αὐτὲς ποὺ ἐξήτασες σήμερα. Ἀλήθεια πόσες ἦσαν;

ΑΙΜΙΛΙΟΣ. (Ζητῶντας μὲ γέλοια νὰ φιλήσῃ τὸ χεράκι της) Εἴκοσι ἑπτά.

ΣΟΦΙΑ. (τραβᾶντας τὸ χέρι της καὶ λίγο θυμωμένη) Πώ πώ... εἴκοσι ἑπτά, ἀμ αὐτὸ εἶναι τρομερό. Μὴ μ' ἀγγίζῃς σὲ παρακαλῶ!...

ΑΙΜΙΛΙΟΣ. Μὴ φοβᾶσαι ἔλαβα ὅλες τὶς προφυλάξεις.

ΣΟΦΙΑ. (μανιασμένη) τὶ ὅλες τὶς προφυλάξεις; τὶ μπορεῖ νὰ μοῦ κάνει αὐτό; ἐγὼ σοῦ μιλῶ γιὰ τὴν ἠθική. Τὸ ἂν ἔπλυνες τὰ χέρια σου μὲ σουμπλιμὲ αὐτὸ διώχνει μόνο τὰ μικρόβια, δὲν διώχνει ὅμως ὅ,τι ἔκαναν· ξεχνᾶς τί εἶδες, τί ἔπιασες καὶ σήμερα, ἄχ ὅταν τὸ συλλογίζομαι εἴκοσι ἑπτὰ γυναῖκες ἀπὸ τὴς 2—5 μόνο, μέσα σ' ἐκεῖνο τὸ ἰατρεῖο, μέσα στὸ σπίτι μου!,.. Καὶ σήμερα μέσα στὸ Παρίσι μαζὶ μὲ τὴς ἄλλες ἀκόμη σοῦ εἶναι γνωστὲς ἀπὸ τὴ κορυφὴ ἕως τὰ νύχια, ἀπὸ τὸ Α ὡς τὸ Ω.

ΑΙΜΙΛΙΟΣ. Μὰ τὰ μεγαλώνεις τὰ πράγματα ἀγαπημένη μου, δὲν μοῦ εἶναι γνωστὰ παρὰ μόνο μερικὰ γράμματα τοῦ Ἀλφαβήτου...

ΣΟΦΙΑ. Γέλα, γέλα!

ΑΙΜΙΛΙΟΣ. Ἡσύχασε γυναικοῦλα μου, εἶσαι ταραγμένη, δὲν εἶσαι καλά.

ΣΟΦΙΑ. Δὲν πιστεύω νὰ μοῦ φουρνίσῃς καμμιὰ συνταγή; Ἡ εἰκοστὴ ὀγδόη. (Ἔξαφνα παύει καὶ ἀφοῦ σκέφθηκε λιγάκι ἔρχεται νὰ καθήσῃ κοντὰ στὸν ἄνδρα της. Πιάνοντάς του τὰ χέρια). Γιὰ κύτταξέ με λίγο! Νάτο φαίνεται στὸ πρόσωπό σου ἐκεῖνο ποὺ σκέπτεσαι! Ὁλόκληρος πετᾶς ἀπὸ τὴ χαρά σου, γελᾷς κάτω ἀπ' τὰ μουστάκια σου καὶ ζητᾶς τώρα νὰ μὲ γελάσῃς πῶς δὲν πέρασες ἔξοχα τὴ μέρα σου καὶ ἔπειτα δὲν πιστεύω νὰ μὴ σ' ἀρέσει νὰ εἶσαι ὁ ἀγαπημένος γιατρὸς τῶν κυριῶν καὶ τῶν δεσποινίδων; γελᾶς ἔ;

ΑΙΜΙΛΙΟΣ. Μὰ ἀγαπημένη μου πρέπει νὰ νοιώσῃς ὅτι ἡ ἐπιστήμη καὶ ἡ φιλανθρωπία διώχνουν μακρυὰ ἀπὸ τὴ ψυχή μας κάθε ἄλλο αἴσθημα. Παύει ὁ ἄνθρωπος ὅταν ἀρχίζει ὁ γιατρός.

ΣΟΦΙΑ. Φαντάζεσαι πῶς τὴς χωνεύω ἐγὼ αὐτὲς τὴς ἀνησίες; Μιλᾶς γιὰ φιλανθρωπία ἀφοῦ μόλις πρὸ δύο λεπτῶν μετροῦσες τὴς εἰσπράξεις ἢ νομίζεις πῶς καὶ σ' ἐσένα παύει ὁ ἄνθρωπος ὅταν ἀρχίζει ὁ γιατρός; Πόσο εἶσαι γελασμένος, ἴσως ὑπάρχουν ἄνθρωποι γεννημένοι τίμιοι καὶ πιστοὶ ποὺ μποροῦν ν' ἀνακατεύονται ὅλη τὴν ἡμέρα μὲ ὤμορφες γυναῖκες μὰ τὸ βράδυ νὰ ξαναρχίζουν ὤμορφα τὴ συζυγική τους ἱστορία· μὰ ἐσύ!.. σὺ γεννήθηκες κατακτητής, ἔχεις φαίνεται τὸ κοκκαλάκι τῆς νυχτερίδας...

ΑΙΜΙΛΙΟΣ. Σ' εὐχαριστῶ!

ΣΟΦΙΑ. Τώρα καταλαβαίνω τί εἶσαι! εἶσαι ἔτσι φτειασμένος. Δὲν μπορεῖς νὰ πλησιάσῃς ποδόγυρο χωρὶς στὰ μάτια σου μέσα νὰ φεγγοβολήσῃ μιὰ μεγάλη χαρὰ καὶ σὺ θέλεις νὰ μὲ κάνεις νὰ πιστέψω πῶς σ' αὐτὲς τὴς περιστάσεις μπορεῖς νὰ μένῃς ὁλόκληρα ἀπογεύματα μὲ διάφορες μεθυστικὲς ὠμορφιὲς τοῦ Παρισιοῦ ἐξετάζοντας κάτω ἀπὸ τὴς δαντέλλες καὶ τὰ μετάξια χωρὶς νὰ.... Ἐγὼ ξεύρω τί πόθους καὶ τί.., ἔλα... ἂς μὴ μιλοῦμε πειὰ γι' αὐτό... φουρκίσθηκα πολύ... Θὰ σὲ πνίξω!

ΑΙΜΙΛΙΟΣ. Γιὰ ἔλα ἐδῶ κυρία μου, μήπως φαντάζεσαι πῶς ἀπὸ ἐδῶ περνοῦν ὅλο ὤμορφες γυναῖκες; Σὲ βεβαιῶ ὅτι μέσα στὴς 27 σημερινὲς πελάτισσες εἶναι ζήτημα ἂν βρίσκονται καμμιὰ ντουζίνα ὑποφερτὲς καὶ 5—6 πραγματικὰ ὤμορφες.

ΣΟΦΙΑ. Νὰ πιστέψω λοιπὸν πῶς τὴς κύτταζες καὶ στὸ πρόσωπο.

ΑΙΜΙΛΙΟΣ. Μὰ εἶναι ἀπαραίτητο γιὰ νὰ τὴς ἀναγνωρίζω!

ΣΟΦΙΑ. Καὶ εἶναι μικρὲς μεγάλες;

ΑΙΜΙΛΙΟΣ. Μᾶλλον μικρὲς καὶ μιὰ πολὺ μικρὴ ποὺ μόλις τώρα βγαίνει στὴ σκηνή.. κύτταξε καὶ τὴ φωτογραφία της.

ΣΟΦΙΑ. Εἶχε καὶ τὸ θράσος νὰ σοῦ δώσῃ τὴ φωτογραφία της;

ΑΙΜΙΛΙΟΣ. «Αὐτὸ εἶναι ὅλη ἡ περιουσία μου, μοῦ εἶπε, μὰ θὰ γίνω μιὰ μέρα ἕνα μεγάλο θεατρικὸ ἀστέρι καὶ ἴσως ἔτσι ἡ ἀξία τῆς φωτογραφίας μου θὰ σᾶς δώσῃ ἕνα μικρὸ μέρος τῆς εὐγνωμοσύνης» χαριτωμένο ἔ!

ΣΟΦΙΑ (εἰρωνικά). Συγκινητικώτατο! ἀρχίζουν νὰ σὲ πληρώνουν μὲ εἴδη καὶ θὰ σ' ἀρέσει βέβαια αὐτό, θὰ φέρθηκες φαίνεται πολὺ διαχυτικὰ σ' αὐτὸ τὸ πλασματάκι. Ἔ τὸ καταλαβαίνω! Καὶ θὰ ἔφυγε χωρὶς ἄλλο καταμαγευμένη καὶ κατανικημένη ὅπως ὅλες βέβαια. Καμμιὰ φορὰ τὴς βλέπω ὅταν βγαίνουν ἀπὸ τὸ ἰατρεῖο σου. Δὲν φαίνονται ποτὲ λυπημένες, ἀλλὰ ἀπεναντίας πάντα γελαστὲς, πάντα χαρούμενες. Τί τοὺς λὲς καὶ εἶναι ἔτσι χαρούμενες;

ΑΙΜΙΛΙΟΣ. Δὲν ἔχω παρὰ ἕνα φάρμακο καὶ σ' αὐτὸ βέβαια εἶμαι φιλάνθρωπος, εὐεργέτης τῆς ἀνθρωπότητος. Σὲ ὅλες κορίτσια, παντρεμμένες, γεροντοκόρες, γρηὲς συμβουλεύω τὸν ἔρωτα.

ΣΟΦΙΑ (ἀφρίζοντας). Τί;...

ΑΙΜΙΛΙΟΣ. Ναὶ μάλιστα τὸν ἔρωτα τὸ φλογερό! Οἱ παντρεμμένες καὶ οἱ γεροντοκόρες ἐνθουσιάζονται μ' αὐτὸ τὸ φάρμακο, οἱ πρῶτες γιὰ νὰ κρατήσουν τοὺς ἄντρες τους... ἐν ἐνεργείᾳ καὶ οἱ δεύτερες γιὰ.. ν' ἀφήσουν τὴ διαθεσιμότητα καὶ τὰ κορίτσια ἐπίσης χαίρονται γιατὶ βρίσκουν μιὰ πρόφαση στὴς ἀπαιτήσεις τους ἢ μιὰ συγχώρησι στὰ ἁμαρτήματά τους.

ΣΟΦΙΑ. Καὶ τὰ ἀποτελέσματα ἄθλια;

ΑΙΜΙΛΙΟΣ. Ἔξοχα παντοῦ. Ὅπου ὑπάρχουν παιδιὰ εἶναι ἔκτακτα καὶ ὅπου δὲν ὑπάρχουν... κάνω τοὐλάχιστον μιὰ ἐκδούλευσι σὲ μερικὰ πλάσματα δίνοντάς τους τὴ χαρά.

ΣΟΦΙΑ. Καὶ ἂν αὐτὴ ἡ χαρὰ ἀκριβῶς βλάπτει αὐτὰ τὰ πλάσματα σὲ... μερικὲς ψυχολογικὲς στιγμές;

ΑΙΜΙΛΙΟΣ. Τότε χειρουργῶ! βλέπεις πῶς ἔχω σκεφθῆ γιὰ ὅλα τὰ ἀποτελέσματα στὸ χαριτωμένο μου ἰατρικὸ σύστημα. Ἔχω τὴν τέχνη τῆς συμβουλῆς καὶ αὐτὴ ἡ τέχνη εἶναι νὰ εὐχαριστεῖ τὴν πάσχουσα ἑτοιμάζοντάς της τὸ μέλλον! Κάθε πελάτις εἶναι ἕνας ἀγρὸς μελέτης—τὸ μέρος τῆς ἐπιστήμης—καὶ ἕνας χῶρος γιὰ καλλιέργεια—τὸ δικό μας μέρος—καταλαβαίνεις;

ΣΟΦΙΑ. Καταλαβαίνω πῶς ἔχεις ἕνα μέσο νὰ ζαχαρώνῃς τὰ χάπια καὶ νὰ μοῦ τὰ δίνῃς νὰ τὰ καταπίνω. (Ἐπανερχομένη στὸ θέμα). Ποιὲς γνωστές μου ἦλθαν σήμερα;

ΑΙΜΙΛΙΟΣ. Ἡ κ. de Rimpse ἡ κόμμησα de la Sagrudos καὶ ἡ μικρὴ Μιμὴ.

ΣΟΦΙΑ. Τί εἶχαν;

ΑΙΜΙΛΙΟΣ. Μὰ ἀγαπημένη μου ξεχνᾶς τὰ ἐπαγγελματικὰ μυστικά;

ΣΟΦΙΑ. Δὲν ὑπάρχουν μεταξὺ συζύγων.

ΑΙΜΙΛΙΟΣ. Κάθε ἄλλο.

ΣΟΦΙΑ. Γιατὶ δὲν μποροῦμε νὰ τὰ κρατοῦμε.

ΑΙΜΙΛΙΟΣ. Ὄχι περισσότερο ἀπ' ὅσο κρατάει ἕνα καλάθι τὸ νερό!

ΣΟΦΙΑ. (μὲ παράπονο) Σ' εὐχαριστῶ! φύλαξε τὰ μυστικά σου, ἀφοῦ θέλεις μόνο σὺ νὰ τὰ ξεύρεις. Μήπως ἀπὸ ἐπαγγελματικὸ καθῆκον δὲν μοῦ ἀνέφερες καὶ τὴν ἐπισκεψι τῆς κυρίας Picar, τῆς ὡραίας Λιζὲτ ποὺ τόσο τὸν κόσμο συγκινεῖ. Μὴ ζητᾶς δικαιολογία εἶδα τὸ σκυλλί της κάτω στὴν ἄμαξα.

ΑΙΜΙΛΙΟΣ. Δὲν τὸ ἀρνοῦμαι.

ΣΟΦΙΑ. Τὴ φύλαξες γιὰ τελευταία;... Ἄχ Θεέ μου καθόλου δὲν τὴν χωνεύω, γιατὶ ἦλθε; γι' αὐτὴν θὰ μοῦ εἰπῆς βέβαια· (νευριασμένη) Δὲν μὲ μέλλει γιὰ τὴς ἄλλες μὰ γι' αὐτὴν θέλω νὰ ξεύρω.

ΑΙΜΙΛΙΟΣ. Καὶ τὶ θὰ καταλάβῃς ὅταν μάθῃς τὸ ἐπιστημονικὸ ὄνομα μιᾶς ἄγνωστης ἀρρώστειας;

ΣΟΦΙΑ. (θυμωμένη) ξεύρω πῶς λέγεται αὐτὴ ἡ ἀρρώστεια ποὺ πάσχει αὐτὴ ἡ κυρία: ὀξεῖα φλεγμονή, μία ἀρρώστεια κολλητικὴ καὶ ὑπερβολικὰ διαδιδομένη στὴς περισσότερες πελάτισσές σου, ποὺ δὲν εἶναι περισσότερο ἀρρωστες ἀπὸ μένα καὶ δίνουν ἑξῆντα φράγκα γιὰ μιὰ ἁπλῆ συμβουλὴ μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ σὲ ἰδοῦν καὶ νὰ προσπαθήσουν νὰ σοῦ κολλήσουν, ἂν δὲ θὲς καὶ ἀποδείξεις ἄκου τὶ λένε στὰ σαλόνια ὅταν χωρὶς νὰ μὲ γνωρίζουν σαχλαμαρίζουν: «ὦ ἀγαπητή μου νὰ πᾶς...χέρια μαγευτικὰ καὶ κάτι μάτια! Μόνο μὲ τὴ ματιά του σὲ σκλαβώνει»! Νομίζεις πῶς μ' ἀρέσει νὰ δέχωμαι τέτοιες ψυχρολουσίες; Νομίζεις ἀκόμη πῶς εἶναι εὐχάριστο γιὰ μένα ὅταν πηγαίνω σὲ καμμιὰ διασκέδασι νὰ λέω μέσα μου: «ἀσφαλῶς θὰ εἶναι καμμιὰ δεκαριὰ γυναῖκες ἐδῶ μέσα ποὺ ὁ ἄντρας μου τὴς ξεύρει ἀπὸ τὴ κορυφὴ ὡς τὰ νύχια....» πρᾶγμα ποὺ προδίδεται ἄλλως τε ἀπ' τὴς σκανδαλιστικὲς διηγήσεις τῶν κυριῶν γιὰ σένα.

ΑΙΜΙΛΙΟΣ. Μὰ ἀλήθεια ζηλεύεις Σοφία;

ΣΟΦΙΑ. Ἂν τὸ καταλάβες ἔτσι ἀργὰ εἶναι ἐπειδὴ δὲν σ' ἀφίνει ἡ Λιζὲτ νὰ κυττάξῃς λιγάκι καὶ ἐμένα. Ἔγινα κάτι περισσότερο ἀπὸ ζηλιάρα καὶ δὲν μπορεῖ πειὰ νὰ ἐξακολουθήσῃ αὐτό, δὲν εἶναι ζωὴ αὐτή. Ὅταν παντρεύτηκα φυσικὰ δὲν μποροῦσα νὰ φαντασθῶ πῶς θὰ συνέβαινε αὐτό. Λένε γιὰ τοὺς γιατροὺς μὰ δὲν τοὺς ξεύρουν καὶ ἀπὸ κοντά ....Ἄλλως τε δὲν μοῦ εἶχες ἐξηγήσει καὶ τὴν εἰδικότητά σου! Τώρα ὅμως ποὺ σὲ βλέπω νὰ τὴν ἐξασκῇς.... τελείωσε σοῦ τὸ ξαναλέω γιὰ τελευταία φορά. Στὰ νύχια στέκομαι. Ἄλλαξε εἰδικότητα, γιάτρευε τὴ μύτη, τὸ στομάχι, ὅ,τι θέλεις μὰ ὄχι πειὰ αὐτά.... Ἀλλοιῶς χωρίζουμε ἢ ἐκδικοῦμαι!

ΑΙΜΙΛΙΟΣ. Νάτα μας! Τὰ βάζεις μαζύ μου ἐπειδὴ μπόρεσα καὶ ἔκανα πέντε δεκάρες· μὰ ξεχνᾶς πῶς χρειάζονται κι' ἄλλες... καὶ πολλὲς μάλιστα. Ἔπειτα, τὶ νομίζεις ἀλλάζουν εἰδικότητα ὅπως λένε καλημέρα; Δὲν λὲς ποὺ εἶχα

τὴ τύχη καὶ ἔγινα γυναικολόγος !.... τὶ νὰ ἤμουν στομαχολόγος, ὅλος ὁ κόσμος τὸ γιατρεύει μόνος του μ' ἕνα χαμομῆλι ἢ ἕνα καθαρτικό. Μὲ μικρὴ πελατεία γιατρὸς γενικός; Τώρα δὲν ὑπάρχουν πειὰ ἀπὸ αὐτοὺς καὶ γιὰ πολλοὺς καὶ διαφόρους λόγους μόνο οἱ γυναικολόγοι κάνουν δουλειές! Σὲ βεβαιῶ ἀγαπημένη μου πῶς ἂν δὲν ἔχεις ἄλλη αἰτία γιὰ τὸ διαζύγιο δὲν θὰ μπορέσῃς νὰ τὸ ἐπιτύχῃς.

ΣΟΦΙΑ. Τότε, θὰ ἐκδικηθῶ! ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ. Θὰ σπουδάσω τὴν ἰατρική μου γιὰ νὰ περιποιοῦμαι τοὺς ἄντρες..., σὲ εἰδικότητα ἀνταποκρινομένη στὴ δική σου.

ΑΙΜΙΛΙΟΣ. Ὡραῖο πρᾶγμα.

ΣΟΦΙΑ. Γέλα, μὰ ἐγὼ εἶμαι ἀποφασισμένη καὶ σοῦ ὑπόσχομαι ἀγαπημένε μου πῶς δὲν θ' ἀργήσῃ νὰ ἔλθῃ ὁ καιρὸς ποὺ θὰ μὲ λένε καὶ ἐμένα «περίφημη».

ΑΙΜΙΛΙΟΣ. (Χωρὶς νὰ μπορῇ νὰ κρατήσῃ τὰ γέλοια). Θ' ἀρχίσῃς λοιπὸν ὡρισμένως τὴς σπουδές σου; Καλὰ, πρῶτα τὸ Γυμνάσιο 4 χρόνια, τὸ Πανεπιστήμιο 6, ἄλλα 5 πρακτικὴ ἐξάσκησις σὲ κλινικὴ καὶ μετὰ πελατεία. Σὲ 20 χρόνια θὰ μπορέσῃς νὰ μ' ἐκδικηθῇς μὰ τότε σ' αὐτὴ τὴν ἡλικία δὲν θἄχῃς πειὰ ὄρεξι καὶ πρὸ παντὸς γι' αὐτὰ ποὺ τώρα συζητοῦμε. Κι' ἔτσι θἄμαστε συνάδελφοι καὶ θά.....

ΣΟΦΙΑ.(Ἕτοιμη νὰ κλάψῃ). Πάψε πειά...εἶσαι κακὸς διαρκῶς μὲ κοροϊδεύεις καὶ ὅταν ἀκόμη εἶμαι δυστυχισμένη. Ἐπειδὴ δὲ βρίσκω νὰ πῶ τὰ λόγια ποὺ πρέπει νομίζεις πῶς εἶναι ψέμματα, ὅτι ἔχω λύπη μὰ ὁ Θεὸς ξεύρει!

ΑΙΜΙΛΙΟΣ. Τὶ εἶσαι λυπημένη;... (πλησιάζοντάς την) ἕνα δάκρυ.... κύττα, κύττα, τρέλλες! Μὰ ἐγὼ ἀπήντησα γελῶνταςστὴνἐπίθεσι ποὺ μοῦ ἔκανες (δίνοντάς της ἕνα φιλὶ στὸ μάγουλο) ὤ ἂν ἤξευρα πῶς θὰ ἔφερνα μιὰ σταγόνα βροχῆς στὰ ἡλιόφωτα αὐτὰ μάτια (τὴν φιλεῖ πάλι καὶ τὴν χαϊδεύει).

ΣΟΦΙΑ. (Καλμαρισμένη λίγο ἀπὸ τὰ χάδια). Ἐξακολουθεῖς;

ΑΙΜΙΛΙΟΣ. Ἐξακολουθῶ μόνο πολὺ νὰ σ' ἀγαπῶ.

ΣΟΦΙΑ. (λάμποντας ἀπὸ χαρὰ). Ξαναπές το αὐτὸ χρυσέ μου.

ΑΙΜΙΛΙΟΣ. Ναὶ σ' ἀγαπῶ, ἐσένα καὶ τίποτε ἄλλο ἐκτὸς ἀπὸ σένα ἀγαπημένη μου γατοῦλα.

ΣΟΦΙΑ. Πρέπει νὰ τὸ ἔχῃς συνειθίσει πολὺ οὐτὸ γιὰ νὰ τὸ λὲς ἔτσι εὔκολα.

ΑΙΜΙΛΙΟΣ. Ναὶ, συνήθισα πολὺ μαζί σου.

ΣΟΦΙΑ. Μάγε!

ΑΙΜΙΛΙΟΣ. Ἂν ἀληθινὰ σὲ μαγεύω παραδέξου τότε τὸ ἄδικο ποῦ μοῦδωκες μ' αὐτές σου τὶς φαντασιοπληξίες.

ΣΟΦΙΑ ὑπὸ ἕνα ὅρον!. (χαμηλώνοντας τὰ μάτια) Νὰ μοῦ δώσῃς τὸ θαυματουργὸ γιατρικό σου.

ΑΙΜΙΛΙΟΣ Τὸν ἔρωτα;

ΣΟΦΙΑ Ναί, γρήγορα! Εἶναι μεγάλη ἀνάγκη!.. (ρίχνοντας ἕνα βλέμμα στὴ (chaise longue). Ἂς τὸ χρησιμοποιήσουμε..

Ὁ γιατρὸς Αἰμίλιος ποὺ ξέρει καλὰ ὅλες τὴς ψυχολογικὲς στιγμὲς ποὺ εἶναι ἀνσγκαία ἡ θυσία, παραχωρεῖ τὴ θέσι του στὸν ἄνθρωπο ποὺ δὲν εἶναι λιγώτερο γοητευτικός. Περνοῦν λίγα λεπτὰ ὅταν ἕνας κτῦπος τῆς πόρτας τοὺς ξαφνίζει.

ΣΟΦΙΑ (τρομαγμένη). Δὲν ἔκλεισες τὴ πόρτα;

ΑΙΜΙΛΙΟΣ. Τὴν ἔκλεισα. (Δυνατά). Ποιὸς εἶναι;

ΕΝΑΣ ΥΠΗΡΕΤΗΣ. Ζητοῦν τὸν κύριο ἀπὸ τὴν κυρία Charvalet.

ΑΙΜΙΛΙΟΣ. Δὲν εὐκαιρῶ.

Ο ΥΠΗΡΕΤΗΣ. Εἶναι ἀνάγκη.

ΣΟΦΙΑ (σιγά). Ὤ! ὄχι! μὴ μ' ἀφήσῃς. Μὴν πᾶς.

ΥΠΗΡΕΤΗΣ. Πρόκειται γιὰ μιὰ ἔνεσι. Φαίνεται πῶς ἡ κυρία Charvalet εἶναι πολὺ ἄσχημα.

ΑΙΜΙΛΙΟΣ. Ἔ, καλά. Θὰ περάσω τὸ βράδυ. Πὲς ὅτι τώρα... ἔχω κάποια ἐγκείρησι.

MICHEL PROVINS

ΤΟ ΚΟΡΙΤΣΙ ΤΩΝ ΔΕΚΑΤΡΙΩΝ ΧΡΟΝΩΝ

Σβέλτη, γοργὴ καὶ γλυστερὴ σὰ φεῖδι ὅλη τὴν ὥρα
ποὺ νὰ τὴν πιάσω ἄπλωνα τὰ χέρια, ζιγλυστροῦσε
καὶ πάντα προκαλῶντάς με κι' ὅλο ξεφεύγοντάς μου
εὐτυχισμένη—ὁλόκαρδα κ' εἰρωνικὰ ἐγελοῦσε
Μ' ἀπάνω στὸ κυνηγητὸ κι' ἀπάνω στὸ παιχνίδι,
κάθε ποὺ σμίγαν τὰ κορμιὰ κ' ἐκόλλαγαν στὴ πάλη
ἐκείνη δὲν ἐγέλαγε ἀθῶα σὰν καὶ πρῶτα
κι' ἐμένα ὡς κῦμα ἀνέβαινε τὸ αἷμα στὸ κεφάλι.
Καὶ μιὰ στιγμὴ ποὺ ἄρπαξα τὴ μέση της καὶ μ' ἄγρια
ἐπιθυμιὰ τὴν ἔσυρα μέσα στὴν ἀγκαλιά μου,
σκλαβώνοντας τὰ πόδια της μέσα στὰ γόνατά μου,
τὴν εἶδα ποὺ ἀφέθηκε γλυκὰ στὸ σφίξιμό μου,
ἐνῷ τὰ μάτια ἐγλάρωναν κ' ἐτρέμανε τὰ χείλη
κ' ἔννοιωσα ὅτι μέσα της ἐξύπναγε τὸ Θῆλυ.

ΚΩΣΤΑΣ ΟΥΡΑΝΗΣ

ΧΕΙΜΩΝΙΑΤΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Ἡ νύχτα ἀπόψε πέφτει σκοτεινὴ
Κ' ἡ παγωνιὰ σκληρὰ μὲ περιζώνει·
Στὸ δρόμο πέρα οἱ γυμνωμένοι κλῶνοι
Τῶν δένδρων, γέρνουν ὅλοι σκοτεινοί.

Μέσα στὸν κῆπο μιὰ φωνὴ θρηνεῖ
Ἴσως γιατ' εἶναι ἀδύναμη καὶ μόνη·
Χαρᾶς ἐλπίδα πειὰ δὲν τὴν φτερώνει
Κι' ὅλο τὸ χάρο νάρθῃ προσκαλεῖ.

Κι' ἐγὼ ποὺ πάντα σκέπτομαι γλυκὰ
Τὰ τρυφερὰ τὰ χάδια σου, ἀκριβή μου
Τρέμω τὴ μέρα ποὺ μεσ' τὴ ψυχή μου
θάρθῃ βαρειὰ νὰ πέσῃ ἡ παγωνιά . . .

ΡΙΡΗΣ Λ. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

CUY DE MAUPASSANT

Ο ΜΕΘΥΣΟΣ

Ἄγριος βορηᾶς φυσοῦσε παρασύροντας στὸν οὐρανὸ ὀγκώδη χειμωνιάτικα σύννεφα, βαρειὰ καὶ μαῦρα, ποὺ ξεσποῦσαν σὲ ραγδαία βροχή.

Ἡ θάλασσα ταραγμένη, μούγγριζε, κι' ἔριχνε μὲ ὁρμὴ στὴ παραλία πελώρια ἀφρισμένα κύματα. Ἕνα πίσω ἀπὸ τὸ ἄλλο ἔσπαζαν πάνω στοὺς βράχους, μεγάλα σὰ βουνὰ, σὰ μυστηριώδη τέρατα.

Οἱ ψαράδες εἶχαν τραβήξει ἔξω τὶς βάρκες τους στὴ ξηρὰ ἀπὸ φόβο μήπως τὴς πάρει ἡ θάλασσα ἢ τὴς σπάσει χτυπῶντας τὴς στὴς ξέρες.

Στὴν παραλία ἦσαν ἀκόμη μερικοὶ ναῦται, ποὺ κι' αὐτοὶ σιγὰ-σιγὰ ἔφευγαν γιατὶ νύχτωνε πιά.

Σὲ λίγη ὥρα δὲν εἶχαν μείνει παρὰ δύο ναῦται, μὲ τὰ χέρια στὴς τσέπες καὶ τοὺς σκούφους των χωμένους ὡς τἀφτιά. Δύο μεγαλόσωμοι νορμανδοὶ ψαράδες, μὲ κόκκινα, σγουρὰ γένεια, μὲ θαλασσοδαρμένο καὶ ἡλιοκαμμένο δέρμα, μὲ μπλὲ μάτια ποὺ στὴ μέση εἶχαν ἕνα μαῦρο σημάδι, αὐτὰ τὰ διαπεραστικὰ μάτια τῶν ναυτικῶν, ποὺ μποροῦν νὰ δοῦν ὥς τὸ βάθος τοῦ ὁρίζοντα σὰν τὰ ἁρπαχτικὰ πουλιά.

Ὁ ἕνας ἔλεγε στὸν ἄλλο:

— Ἔλα, πᾶμε Χρῖστο. Πᾶμε ὡς τὴ ταβέρνα νὰ παίξωμε κανένα τάβλη. Ἐγὼ πληρώνω.

Ὁ ἄλλος δίσταζε ἀκόμα Ἤξερε καλὰ πῶς θὰ μεθοῦσε πάλι ἂν πήγαινε στὴ ταβέρνα τοῦ Πωμὲλ, μὰ τὸ παιχνίδι καὶ τὸ πιστὸ ἦταν μεγάλος πειρασμὸς γι' αὐτόν. Ἡ ἰδέα ὅμως πῶς ἡ γυναῖκα του, τὸν περίμενε ὁλομόναχη σπίτι του, τὸν ἔκαμε νὰ ἀντιστέκεται ἀκόμη.

Καὶ ρώτησε:

—Θὰ ἔλεγε κανείς, πῶς τῶβαλες πεῖσμα νὰ μὲ μεθᾶς κάθε βράδυ. Μὰ δὲν μοῦ λές, τι κερδίζεις μ' αὐτὸ, ἀφοῦ πάντα σὺ πληρώνεις;

Καὶ γέλασε στὴ σκέψι ὅλου αὐτοῦ τοῦ κρασιοῦ ποὺ ἤπιε γιὰ λογαριασμὸ ἑνὸς ἄλλου.

Ὁ Ματουρὰν, ὁ σύντροφός του, τὸν τραβοῦσε πάντα ἀπ' τὸ χέρι.

— Ἔλα, πᾶμε λοιπὸν, Χρῖστο. Μ' αὐτὸ τὸ κρύο ποὺ κάνει, ἕνα δὺο ποτηράκια, θὰ μᾶς κάνουν καλό. Κι' ἔπειτα τὶ σὲ κάνει καὶ διστάζεις; Ἡ γυναῖκά σου; Ἄστην νὰ σοῦ ζεσταίνῃ τὸ κρεββάτι.

Τ' ἄλλο βράδυ, εἶπε ὁ Χρῖστος, γυρίζοντας, δὲν μπόρεσα νὰ βρῶ τὴ πόρτα τοῦ σπητιοῦ μου. Καὶ μὲ περιμάζεψαν τἄλλο πρωΐ, σ' ἕνα χαντάκι δίπλα στὸ σπῆτι μου.

Καὶ γέλασε πάλι στὴν ἀνάμνησι αὐτῆς τῆς περιπέτειας.

Μὰ μ' ὅλα ταῦτα, προχωροῦσε πρὸς τὴ ταβέρνα τοῦ Πωμέλ. γιαυτὸ ὁ Ματουρὰν τὸν τραβοῦσε καὶ ὁ ἄνεμος τὸν ἔσπρωχνε, καὶ δὲν μποροῦσε ν' ἀντισταθῇ σ' αὐτὲς τὴς δυὸ δυνάμεις.

Ἡ χαμηλὴ σάλα τῆς ταβέρνας, ἠτανγιομάτη ναυτικοὺς καπνὸ καὶ φωνὲς—Ὅλοι αὐτοὶ οἱ ἄνδρες, ντυμένοι μὲμάλλινες φανέλλες, μὲ τοὺς ἀγκῶνες ἀκουμπισμένους στὰ τραπέζια, φώναζαν δυνατὰ γιὰ νὰ ἀκούγονται. Ὅσοι περισσότεροι-πελάται μπαίναν μέσα, τόσο οἱ φωνὲς γινόντουσαν πιὸ δυνατές· καὶ οἱ χτύποι τῶν ζαριῶν ἔμοιαζαν σὰν ἀκομπανιαμέντο στὴν θορυβώδη αὐτὴ μουσική.

Ὁ Χρῖστος κι' ὁ Ματουρὰν κάθησαν σὲ μιὰ γωνιά. Ἄρχισαν μιὰ παρτίδα καὶ κατέβαζαν τὸ ἕνα ποτῆρι ὕστερα ἀπὸ τὸ ἄλλο. Δὲν πρόφτανε ὁ Χρῖστος ν' ἀδειάσῃ τὸ ποτῆρι του, κι' ὁ Ματουρὰν τὸ ξαναγιόμιζε, κλείνοντας τὸ μάτι στὸν ταβερνάρη—ἕνα κόκκινο κοντόχοντρο ἄνθρωπο—ποὺ τοῦ ἀπαντοῦσε μ' ἕνα κρυφὸ χαμόγελο, σὰν νἄξερε κάποια ἄσχημη φάρσα, ποὺ παίζαν εἰς βάρος τοῦ ἄλλου.

Ἡ ὥρα περνοῦσε. Λίγο-λίγο ἄδειαζε τὸ μαγαζί. Καὶ κάθε φορὰ ποὺ ἄνοιγε κανεὶς τὴ πόρτα γιὰ νὰ φύγῃ ἕνα ρεῦμα παγωμένου ἀέρα ἔμπαινε μέσα, ἀναστάτωνε τὴ γιομάτη καπνὸ ἀτμόσφαιρα, κουνοῦσε καὶ μισόσβυνε τὴ λάμπα κι' ἀκουγότανε ἀπὸ μακρυὰ ἕνα ἄγριο μούγγρισμα, τὸ μούγγρισμα τῆς θάλασσας.

Ὁ Χρῖστος ἦταν μεθυσμένος πιά. Δὲν εἶχαν μείνει στὴν ταβέρνα κανεὶς ἄλλος ἀπὸ τοὺς δύο τους, καὶ τὸν ταβερνάρη ποὺ ἦταν τώρα καθισμένος μαζύ τους, παρακολουθῶντας μ' ἐνδιαφέρον τὸ παιχνίδι.

—Ἔ ἤπιες ἀρκετά; ρώτησε τὸ Χρῖστο. Δὲν ξεδίψασες ἀκόμα;

—Ὅσο περσότερο πίνω, τόσο πιὸ στεγνὸ αἰσθάνομαι τὸ στόμα μου.

Ὁ ταβερνάρης κύτταξε μὲ πονηρία τὸν Ματουράν.

—Κι' ὁ ἀδερφός, Ματουράν—εἶπε—ποῦ νὰ βρίσκεται τέτοια ὥρα;

Ὁ Ματουρὰν χαμογέλασε.

—Καλοπερνᾶ, ἔννοια σου.

Κι' οἱ δυὸ κύτταξαν τὸ Χρῖστο, ποὺ ἐκείνη τὴ στιγμή, ρίχνοντας τὰ ζάρια, φώναζε θριαμβευτικά:

—Ἐξάρες!

Σὰν τέλειωσε ἡ παρτίδα, ὁ ταβερνάρης εἶπε:

—Ἐμένα νὰ μὲ συγχωρᾶτε, παιδιά θὰ πάω νὰ πλαγιάσω. Σᾶς ἀφίνω τὴ λάμπα, καὶ μία μπουκάλα κρασί. Σὰν τελειώ-

σετε, κλειδώνεις τὴν πόρταἀπ' ἔξω Ματουράν, καὶ ρίχνεις τὸ κλειδὶ ἀπὸ κάτω, σὰν καὶ προχθές.

—Ἔννοια σου, ξέρω· ἀπήντησε ὁ Ματουράν κι' ὁ ταβερνάρης, ἀνέβηκε μὲ τὸ ὅαρὺ βῆμα του τὴ ξύλινη σκάλα ποὺ ὁδηγοῦσε στὸ ἀπάνω πάτωμα.

Οἱ δυὸ ναυτικοὶ ἐξηκολούθησαν τὸ παιχνίδι τους, ὥς τὴν ὥραν ποὺ τὸ μεγάλο ρολόϊ, τὸ κρεμασμένο στὸ τοῖχο τοῦ μαγαζιοῦ, χτύπησε μεσάνυχτα. Τότε ὁ Ματουρὰν σηκώθηκε.

—Πᾶμε, Χρῖστο, ὥρα εἶναι.

Ὁ Χρῖστος σηκώθηκε μὲ μεγαλύτερη δυσκολία, ἀκουμπόντας στὸ τραπέζι. Προχώρησε ὡς τὴ πόρτα, τἐνῷ στὸ μεταξὺ, ὁ σύντροφός του ἔσβυνε τὴ λάμπα.

Σὰν βρέθηκαν στὸν δρόμο, ὁ Ματουρὰν ἔκλεισε τὸ μαγαζί, τὸν καληνύχτησε, καὶ ἐξηφανίσθηκε στὸ σκοτάδι.

* * *

Ὁ Χρῖστος, κάνοντας τρία βήματα, παραπάτησε καὶ θἄπεφτε ἂν δὲν συναντοῦσε ἁπλώνοντας τὰ χέρια του,κἄποιον τοῖχο, ποὺ τὸν συνεκράτησε. Ξαναπροχώρησε τρικλίζοντας. Κάθε τόσο ἕνας δυνατὸς ἀέρας τὸν ἔσπρωχνε, κι' ἔτσι ἀναγκαζότανε νὰ κάνῃ μερικὰ βήματα τρέχοντας. Ὕστερα πάλι, χάνοντας αὐτὴ τὴν ὠθητικὴ δύναμη, ἐξακολουθοῦσε τὸ δρόμο του μὲ τὸ ἀσταθὲς βῆμα τῶν μεθυσμένων.

Πήγαινε πρὸς τὸ σπῆτι του ἐξ ἐνστίκτου, ὅπως τὰ πουλιὰ πᾶν στὴ φωλιά τους —Σὰν ἔφθασε κι' ἀνεγνώρισε τὴ πόρτα του, ἄρχισε νὰ τὴν ψαχουλεύῃ γιὰ νὰ βρῇ τὴν κλειδαριὰ καὶ νὰ ξεκλειδώσῃ. Μὰ δὲν ἔβρισκε τὴν κλειδαριά, κι' ἄρχισε τότε νὰ χτυπᾷ τὴ πόρτα μὲ γροθιές, φωνάζοντας τὴν γυναῖκα του νἄρθῃ νὰ τὸν βοηθήσῃ.

—Μελίνα! Ἔ! Μελίνα!

Μὰ καθὼς ἀκουμποῦσε στὴ πόρτα του καὶ τὴ χτυποῦσε μ' ὅλη τὴ δύναμί του, αὐτὴ ὑπεχώρησε, κι' ὁ Χρῖστος μπῆκε σπῆτι του, κατρακυλόντας ὡς τὴ μέση τῆς κάμαρας.

Τότε τοῦ φάνηκε, σὰν κάτι νὰ πέρασε ἀπὸ πάνω του, καὶ νὰ βγῆκε ἔξω, ἀπ' τὴν ἀνοιχτὴ πόρτα.

Ἔμεινε ἀκίνητος ὅπου ὅρισκότανε, τρέμοντας ἀπ' τὸ φόβο, συνεπαρμένος ἀπ' τὴν ἰδέα τοῦ Διαβόλου, τῶν βρυκολάκκων καὶ ἀπ' ὅλα τὰ μυστηριώδη ὄντατοῦ αἰωνίου σκότους.

Μὰ καθὼς δὲν κουνιόταν τίποτα πιὰ κοντά του, λογικέφθηκε—τὴν ἀνήσυχη λογικὴ τοῦμεθυσμένου—λιγάκι.

Μισοκάθησε ἥσυχα-ἥσυχα. Περίμενε ἀκόμα κάμποση ὥρα, κι' ὕστερα πέρνοντας θάρρος, εἶπε:

—Μελίνα;

Ἡ γυναίκα του δὲν ἀπήντησε.

Τότε, διὰ μιᾶς, μιὰ ὑποψία πέρασε ἀπ' τὸ ζαλισμένο μυαλό του, μιὰ ἀσαφῆ, μιὰ ἀόριστος ὑποψία.Δὲν κουνιότανε καθόλου. Ἔμενε ἐκεῖ, καθισμένος χάμω, στὰ ὅλοσκότεινα, ψάχνοντας τὴς ἰδέες του, προσπαθόντας νὰ σκεφθῇ.

Ρώτησε τὴ γυναῖκα του:

—Πές μου ποιὸς ἤτανε, Μελίνα; Πές μου ποιὸς ἤτανε. Δὲν θὰ σοῦ κάνω τίποτα.

Περίμενε. Δὲν ἔλαβε καμμιὰ ἀπάντησι. Τώραἄρχισε νὰ σκέπτεται δυνατά.

—Σὰν κάτι νὰ καταλαβαίνω. Ναί,σὰν κάτι νὰ καταλαβαίνω. Ἐπίτηδες μὲ μεθοῦσε ὁ παληάνθρωπος· ἐπίτηδες γιὰ νὰ μὴ γυρίζω σπῆτι μου· Σὰν νὰ καταλαβαίνω.

Καὶ ξαναρώτησε:

—Πέ μου ποιὸς ἤτανε, Μελίνα, πέ μου, γιὰ θὰ κάνω κανένα μεγάλο κακό.

Καὶ ἀφοῦ περίμενε πάλι κάμποση ὥρα, ἐξακολούθησε μὲ τὴ ἀδρανὴ λογικὴ τοῦ μεθυσμένου.

—Ἐπίτηδες μὲ κρατοῦσε κι' αὐτὸ τὸ παληοτόμαρο τὸ Πωμέλ· τὸ ἴδιο καὶ τὶς ἄλλες βραδυές, γιὰ νὰ μὴ γυρίζω σπῆτι μου. Εἶναι συνένοχός του. Ἄ! τὸ ψοφῆμι...

Σιγά-σιγὰ γονάτισε. Μιὰ κρυφὴ ὀργὴ τὸν κατελάμβανε, ἀνακατεμένη μὲ τὸν ἐρεθισμὸ τοῦ κρασιοῦ.

Ξαναρώτησε:

—Πέ μου ποιὸς ἤτανε, Μελίνα, μ' ἀκοῦς;

Ἦταν ὄρθιος τώρα, τρέχοντας ἀπ' τὴν ὀργή. Ἔκαμε μερικὰ βήματα, σκούντησε σὲ μιὰ καρέκλα, τὴν ἄρπαξε καὶ προχώρησε ὥς τὸ κρεββάτι, πάνω στὸ ὁποῖο, αἰσθάνθηκε ψηλαφόντας, τὸ ζεστὸ σῶμα τῆς γυναῖκας του.

Τότε ἐξαγριωμένος μούγγρισε:

—Ἄ! ἤσουνα ἐδῶ. παληοβρώμα, καὶ δέν μοῦ ἀπαντοῦσες!

Καὶ σηκώνοντας τὴν καρέκλα, ποὺ κρατοῦσε στὸ δυνατό του χέρι, τὴ χτύπησε μὲ ἀπελπιστικὴ μανία. Μιὰ φωνὴ ἀκούστηκε ἀπ' τό κρεββάτι· μιὰ φωνὴ σπαρακτική, διαπεραστική. Τότε ἄρχισε νὰ χτυπᾷ, μ' ὅση δύναμη εἶχε. Σὲ λίγη ὥρα τίποτα δὲν κουνιόταν πιὰ στὸ κρεββάτι. Ἡ καρέκλα εἶχε γείνει κομμάτια, μ' αὐτός, μ' ἕνα πόδι της, ποὺ τοῦ εἶχε μείνει ἀκόμα στὸ χέρι του, χτυποῦσε, ὅλο χτυποῦσε.

Ἔξαφνα σταμάτησε γιὰ νὰ ρωτήσῃ.

—Θὰ μοῦ πῇς ποιὸς ἤτανε, τέτοια ὥρα;

Ἡ Μελίνα δὲν ἀπήντησε.

Τότε, καταβλημένος ἀπ'τὴ κούραση καὶ τὸ κρασί, ξανακάθησε χάμω, ξαπλώθηκε κι' ἀποκοιμήθηκε.

Τὴν ἄλλη μέρα, τὰ ξημερώματα, κάποιος γείτονας, βλέποντας τὴν πόρτα του ἀνοιχτή, μπῆκε μέσα. Καὶ βρῆκε τὸ Χρῖστο νὰ ροχαλίζῃ, ξαπλωμένος χάμω, δίπλα στ' ἀπομεινάρια μιᾶς σπασμένης καρέκλας, καὶ στὸ κρεββάτι ἕνα πολτὸ ἀπὸ ἀνθρώπινο κρέας καὶ αἷμα.

ΕΡΡΙΚΟΣ Μ.

ΕΝΑ ΤΡΑΓΟΥΔΑΚΙ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

Πῶς μὲ μεθοῦν τὰ καστανά σου τὰ μαλλιά
καὶ τὰ γλυκά σου χείλη πῶς λατρεύω.
Στὴν ἀγκαλιά σου μυστική φωλιὰ
νάβρω ἀκριβή μου πάντοτε γυρεύω.

Εἶναι ἡ ἀγάπη ἀπέραντη ἡδονή,
ποὺ μεσ' τὰ νειάτα μᾶς χαρίζει ἡ φύση:
ἄχ ὅσο ἀπὸ ἔρωτα ἡ καρδιὰ πονεῖ
τόσο γλυκὸ τὴν τυραννεῖ μεθῦσι.

Ρ.Δ.Κ.

ΤΗΝ ΑΓΑΠΩ....

Διὰ νὰ πάῃ κανεὶς εἰς τὸ χωριὸ, κατεβαίνοντας ἀπὸ τὸ μύλο μου, πρέπει νὰ περάσῃ ἀπὸ ἕνα ἐρημικὸ σπῆτι. Γιατὶ τώρα τὸ σπῆτι αὐτὸ μοῦ ἔφερνε τόση συγκίνησι; Γιατὶ ἡ κλειστὴ πόρτα του μοῦ ἔσφιγγε τὴν καρδιά; Δὲν μπορῶ νὰ τὸ πῶ, καὶ ὅμως τὸ μικρὸ αὐτὸ σπιτάκι μὲ συγκινοῦσε. Ἦταν ἔρημο καὶ ὅλα ἔρημα γύρω.. Ὅταν περνοῦσες ἀπὸ κοντά του τὰ σκυλλιὰ ἐγαύγιζαν καὶ τὰ ὀρνίθια ἔφευγανχωρὶς καμμιὰ κραυγή...Ἀπὸ μέσα οὔτε φωνή. Τίποτα, οὔτε κὰν ἀναπνοὴ μούλας...Τὰ παραθύρια δὲν εἶχαν τὴς ἄσπρες κουρτίνες καὶ ἡ καπνιὲς ποὺ κρεμούντανε ἀπὸ τὴ στέγη, ἔδειχναν πῶς ἦταν ἀκατοίκητο τὸ μέρος ἐκεῖνο.

Χθὲς κατὰ τὸ μεσημέρι ποὺ ἐγύριζα στὸ χωριὸ ἐπῆρα τὸν τοῖχο γιὰ νὰ ἀποφύγω τὸν ὀχληρὸ ἥλιο.. Στὸ δρόμο ἐμπρὸς ἀπὸ τὸ σπιτάκι, ἐργάται ἐφόρτωναν μὲ σανὸ ἕνα κάρρο...Ἡ πόρτα ἦταν ἀνοικτή. Ἔρριψα ἕνα βλέμμα περνῶντας ἀπὸ ἐμπρός του καὶ εἶδα στὸ βάθος τῆς αὐλῆς, σκυμμένο μὲ τὸ κεφάλι μέσα στὰ χέρια του, ἐπάνω σὲ μεγάλο τραπέζι ἕνα κατάλευκο γέρο· μὲ φόρεμα πολὺ κοντὸ καὶ μὲ κουρελιάρικο πανταλόνι...Ἐσταμάτησα. Ἕνας ἀπὸ τοὺς ἐργάτας μοῦ εἶπε:

— Εἶνε ὁ νοικοκύρης...Εἶνε σ' αὐτὴ τὴ κατάστασι ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τῆς συμφορᾶς τοῦ γυιοῦ του.

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη, μιὰ γυναῖκα καὶ ἕνα μικρὸ ἀγοράκι μαυροφορεμένο, ἐπέρασαν κοντὰ ἀπὸ μᾶς μὲ ἄλλες πολλὲς καὶ ἐμπῆκαν μέσα.

Ὁ ἐργάτης μοῦ ἐπρόσθεσε.

—Ἡ νοικοκυρὰ καὶ τὸ παιδάκι της ποὺ γυρίζουν ἀπὸ τὴν ἐκκλησιά. Πηγαίνουν κάθε μέρα ἐκεῖ ἀφ' ὅτου ἐσκοτώθηκε τὸ παιδί τους... Ἄ! κύριε! τί φοβερὸ ἀλήθεια... Ὁ πατέρας φορεῖ ἀκόμη τὰ ροῦχα τοῦ νεκροῦ· δὲν μποροῦν νὰ τοῦ τὰ βγάλουν... Ντέ! μπρέ!

Τὸ κάρρο ἔφευγε. Καὶ ἐγὼ ποὺ ἤθελα νὰ μάθω περισσότερα παρεκάλεσα τὸν ὁδηγὸ νὰ μὲ ἀφήσῃ νὰ καθίσω κοντά του, καὶ ἐκεῖ ψηλά, μέσα στὰ ἄχυρα ἔμαθα ὅλη τὴ φρικτὴ αὐτὴ ἱστορία. Τὸν ἔλεγαν Γιάννη. Ἦταν εἴκοσι χρόνων, φρόνιμος σὰν κορίτσι, ἀνοιχτόκαρδος, λεβέντης. Καὶ ὡς ὤμορφο, αἱ γυναῖκες τὸν ἐκύτταζαν, ἀλλὰ αὐτὸς μόνο μιὰ εἶχε στὸ μάτι. Ὁ κόσμος τὴν ἤξευρε ὅμως γιὰ λίγο τρελλούτσικη καὶ ἐξ ἄλλου οἱ γονεῖς της δὲν ἦταν ἀπὸ τὸ ἴδιο τὸ χωριό. Καὶ ὅμως τὴν ἀγαποῦσε. Καὶ συχνὰ ἔλεγε:

—Θὰ πεθάνω ἂν δὲν μοῦ τὴν δώσουν.

Ἔκαμε πολλὲς τέτοιες ἀπόπειρες. Τέλος ἀπεφάσισαν νὰ τὸν παντρέψουν ὀλίγον πρὸ τοῦ θέρους.

Μιὰ κυριακὴ τὸ βράδυ, ἔτρωγαν μέσα στὴν αὐλή. Τὸ γεῦμα ἦταν πλούσιο. Ἡ ἀρραβωνιαστικιὰ δὲν ἐκάθητο μὲν στὸ τραπέζι ἀλλὰ οἱ ἐκεῖ εἶχαν πιῇ εἰς ὑγείαν της. Ἕνας ἄγνωστος φαίνεται στὴν πόρτα, καὶ μὲ τρέμουλη φωνὴ ζητᾷ τὸν νοικοκύρη νὰ τοῦ μιλήσῃ ἰδιαιτέρως. Ἐκεῖνος σηκώνεται καὶ βγαίνει στὸ δρόμο.

—Κύριε, τοῦ λέγει, θὰ παντρέψετε τὸ παιδί σας μὲ μιὰ ποὺ τὴν εἶχα ἐγὼ ἐπὶ δύο χρόνια... Εἶναι ἀλήθεια καὶ μπορῶ νὰ σοῦ τὸ δείξω. Νὰ καὶ τὰ γράμματα καὶ... Οἱ γονεῖς τὰ ξέρουν καὶ μοῦ τὴν ὑπεσχέθησαν· ἀλλὰ ἀφ' ὅτου τὸ παιδί σας τὴν ζητεῖ οὔτε αὐτὴ οὔτε ἐκεῖνοι μὲ θέλουν... Πιστεύω ὅμως ὕστερα ἀπὸ ὅσα σοῦ εἶπα ὅτι δὲν θὰ γίνει ἡ γυναῖκα ἑνὸς ἄλλου.

—Καὶ βεβαίως, τοῦ ἀπήντησεν ἐκεῖνος ἅμα εἶδε τὰ γράμματα· ἐλᾶτε νὰ πιῆτε καὶ ἕνα κρασί.

Ὁ ἄγνωστος ἀπήντησε:

—Εὐχαριστῶ. Ἔχω περισσότερη λύπη παρὰ δίψα.

Καὶ ἔφυγε.

Ὁ πατέρας ἐπιστρέφει ἀπαθής, ξανακάθεται στὴ θέσι του καὶ τὸ γεῦμα τελειώνει χαρούμενα...

Ἐκεῖνο τὸ βράδυ ὁ πατέρας καὶ ὁ γυιὸς ἐπῆγαν μαζὶ στὰ λειβάδια. Ἔμειναν πολὺ ἔξω. Ὅταν ἐγύρισαν ἡ μητέρα τοὺς ἐπερίμενε ἀκόμη.

—Γυναῖκα τῆς εἶπε, ἀγκάλιασε τὸ γυιό σου, εἶναι δυστυχής!

Ὁ Γιάνης δὲν ξαναμίλησε πλιά. Τὴν ἀγαποῦσε ὅμως πολύ, καὶ περισσότερο παρὰ ἄλλοτε τώρα ποὺ τὴν εἶδε στὰ μπράτσα ἑνὸς ἄλλου. Καὶ ἦταν περήφανος διότι δὲν ἔλεγε τίποτα· καὶ τὸ μαράζι αὐτὸ ἦταν ποὺ τὸν σκότωσε... Κἄποτε περνοῦσε μόνος τὴν μέρα σὲ μιὰ γωνιὰ χωρὶς νὰ μετακινηθῇ... Καὶ ἄλλοτε ἐρρίχνετο στὴ δουλειὰ καὶ ἔκαμνε τόσο ὅσο δὲν κάνει ἄλλος ἐργαζόμενος δέκα μέρες... Καὶ κατὰ τὸ βράδυ ἔπερνε τὸ δρόμο καὶ πήγαινε στὸ σπῆτι του. Ποτὲ δὲν εἶχε πάει ἀλλοῦ πουθενά.

Οἱ ἄνθρωποι ποὺ τὸν ἔβλεπαν ἔτσι δὲν μποροῦσαν νὰ τὸν παρηγορήσουν. Ἐφοβοῦντο κανένα δυστύχημα... Μιὰ φορὰ ἡ μητέρα του κυττάζοντάς τον ἔτσι δακρυσμένο, τοῦ εἶπε:

—Μὰ καλὰ πλιὰ Γιάννη, ἐὰν τὴ θέλεις, σώνει καὶ καλὰ θὰ σοῦ τὴν δώσωμε.

Ὁ πατέρας, στὸ ἄκουσμα αὐτὸ κόκκινος ἀπὸ ντροπή, κατέβαζε τὸ κεφάλι.

Ὁ Γιάννης εἶπεν ὄχι καὶ ἔφυγε...

Ἀπὸ ἐκείνη τὴν ἡμέρα ἄλλαξε τρόπο ζωῆς προσποιούμετὸν χαρούμενο γιὰ νὰ παραπλανήσῃ τοὺς γονεῖς του. Καὶ τὸν ξανάδαν στὸ χορό, στὴν ταβέρνα.Στὴς ἐκλογὲς εἶχε πάρει ἐνεργὸν μέρος.

Ὁ πατέρας ἔλεγε «τοῦ πέρασε». Ἡ μητέρα ὅμως εἶχε τοὺς φόβους της καὶ περισσότερο τώρα ἐκύτταζε τὸ γυό της...

Ὁ Γιάνης ἐκοιμᾶτο σ' ἕνα κρεββάτι μὲ τὸν ἀδελφόν του· ἡ πτωχὴ μάννα ἐκόλλησε στὸ πλάϊ καὶ τὸ δικό της κρεββάτι..Τὰ παιδιὰ μποροῦσαν νὰ τὴν ἐχρειάζοντο τὴ νύχτα.

Ἦλθεν ἡ ἑορτὴ τοῦ ἁγίου Ἐλισσά... Τσιμποῦσι καὶ ξεφάντωμα μέρα κ' νύχτα. Κατὰ τὰ μεσάνυχτα ἐπῆγαν νὰ πέσουν. Ὅλος ὁ κόσμος εἶχεν ἀνάγκη νὰ κοιμηθῇ... Ὁ Γιάννης δὲν μπορεῦσε νὰ κοιμηθῇ. Ὁ μικρότερος ἀδελφὸς διηγήθη ὅτι ὅλη τὴ νύχτα δὲν ἔκαμνε ἄλλο τίποτα ἀπὸ τοῦ νὰ ἀναστενάζῃ...

Τὴν ἄλλη μέρα ἡ μητέρα ἄκουσε κάποιον νὰ τρέχῃ μέσα στὸ δωμάτιό της. Ἔννοιωσε ὅτι κάτι κακὸ θὰ συνέβαινε:

—Γιάννη εἶσαι σύ;

Ὁ Γιάννης δὲν ἀπαντᾶ· εἶνε τώρα σ' ἡ σκάλα. Γρήγορα, γρήγορα πετιέται ἡ μάννα ἐπάνω.

—Γιάννη ποῦ πᾶς;

—Ἀνεβαίνει στὸ σιτοβολῶνα· ἡ μάννα ἀπὸ πίσω του

—Παιδί μου, γιὰ ὄνομα τοῦ Θεοῦ.

Κλείνει ἐκεῖνος τὴν πόρτα, καὶ ἀμπαρρώνει.

—Γιάννη ἀπάντησέ μου. Τί θὲς μέσα;

Ψηλαφητὰ ζητάει νὰ βρῇ τὴν ἀμπάρα τῆς πόρτας.. Ἕνα παράθυρο ἀνοίγει... ὁ χτύπος ἑνὸς σώματος ἐπάνω στὸ λιθόστρωτο τῆς αὐλῆς... καὶ τέλος!

Εἶχε πῆ τὸ κακόμοιρο; «Τὴν ἀγαπῶ πολύ... θὰ πεθάνω...»

Ἀ! Τί ἄθλιοι ποὺ ἤμαστε! Σκοτωνόμαστε ἐνῷ κανένας δὲν μπορεῖ νὰ σκοτώσῃ τὸν ἔρωτα.

Οἱ ἄνθρωποι τοῦ χωριοῦ ἐτρόμαξαν ἀπὸ τὴς φωνὲς καὶ ἐπῆγαν νὰ δοῦνε τί συμβαίνει.

Καὶ εἴδανε στὴν αὐλὴ ἐμπρὸς ἀπὸ τὸ λίθινο τραπέζι τὸ σκεπασμένο μὲ δροσιὰ καὶ αἷμα τὴν ὁλόγυμνη μητέρα νὰ δέρνεται κρατῶντας τὸ νεκρὸ παιδὶ στὴν ἀγκαλιά της.

ΑΠ' ΤΗ ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ

(Ζεϊνὲπ)

ΣΚΛΑΒΑ

Μέσ' ἀπὸ τὸ συρματόπλεχτο καφάσι ἡ ὄμορφη σκλάβα κ' ὁ ἄντρας ἐλεύτερος ἀπέξω. Ἀπαντέχω! Ἡ φωτιὰ προσμένει τὸ νερό. . Ἡ ἕνωσι σβύνει τὸ πάθος, τὴ φλόγα. Σὰ δὲν μπορεῖς νὰ μπῇς, τὰ φιλιά σου εἶναι πνοὲς θερμὲς ποῦ λυώμα στὸ κρεββάτι μὲ ρήχνουν κι' ὁ πόνος ἀγκαλιὰ μὲ τὴς λαχτάρες μου ἐφιάλτες ποὺ μὲ πνίγουν . . .

Τὸ καφάσι σὰ βουνὸ μᾶς χωρίζει, μὰ τοῦ πόθου ἡ δύναμι φαντασία κοσμοπλάστρα ποὺ τὸ περνάει παντοδύναμη . . Πότε νὰ βγῶ στὸν ἥλιο στὴ χαρὰ τῆς Ζωῆς!

(Δζὲμ)

ΣΤΗΝ ΑΚΤΗ

Στοῦ πόνου τὴν ἀκτὴ σπᾶνε τὰ κύματα τοῦ πόθου σὰν κάνω μέρες νὰ σὲ ἰδῶ. .

Τὴν καρδιά μου ἕνα βουνὸ πλακώνει, ἡ ἀπελπισία σὰν βάλει ὁ νοῦς μου χωρισμό. ,

Καὶ σὰν κερὶ λυώνει ἡ ζωὴ... ὦ πάει καὶ νᾶμαι θὰ χαθῶ... Σὰν θὰ σὲ χάσω .

Στὴν ἀκτὴ τοῦ πόνου θᾶμαι ὁ ἀφρός.

Παράπονο . ξε ητεμμένο! . .

(Χιγιαλῆ)

ΓΚΙΟΥΛ ΧΑΝΟΥΜ

Στὴ χώρα ποὺ μόσκοβολοῦν τὰ μῦρα κ' εἶνε ἡ ροδοδάφνες πηχτὸ αἷμα κι' ὅπου τρέχει τῆς ζωῆς τὸ μέλι μέσ' ἀπ' ἀνθόκρινα ποτάμια. . Ἐκεῖ ἕνα βράδυ ξενυχτήσαμε μὲ τὸ φεγγάρι μιλώντας γιὰ σένα.

Ἤπια νερὸ καὶ δὲ δροσίστηκα, πίνω καὶ δὲ μεθῶ, τραγουδῶ καὶ δὲ ξεθυμαίνει ὁ πόνος μου, κλαίω καὶ τὰ δάκρυα μου δὲν βγάζουν πίκρα. .

Πότε νἀρθῇς σὲ καρτερῶ σὺ ὦ δροσιά, μέθη, παρηγορίας βάλσαμο, πόνου ξεθύμασμα, Γαλήνη!

Μ. ΚΑΡΕΚΟΣ *(Καλλοναῖος)*

ΣΤΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ

Nellys

Δύο ἔξυπνα μάτια γεμάτα φῶς, χαμόγελο καλωσύνη ἕνα κεφαλάκι σγουρὸ κ' ἕνα ἐκφραστικὸ στόμα ποὺ μιλᾶει γιὰ τὴν τέχνη της μὲ ἐνδιαφέρον καὶ ἀγάπη. Δὲν πιστεύει κανεὶς πῶς μέσα σ' αὐτὰ κρύβεται τὸ ξεχωριστὸ ταλέντο τῆς νεαρᾶς καλλιτέχνιδος τῆς φωτογραφίας ἡ ὁποία ἔφερε μία ἐπανάσταση στὸν κύκλο τῶν φιλοτέχνων.

Καὶ ὅμως εἶνε αὐτὴ ὅλη, μέ τὰ εἴκοσι χρονάκια της παιδὶ μὲ νεαρὸν καὶ μὲ μέλλον ποὺ ἐμψυχώνει τὰ μοδέλλα ποὺ βάζει μέσα στὸ φῶς τοῦ φακοῦ τὴν ψυχὴ της καὶ τὴν ἀγάπη της γιὰ τὴν φωτογραφικὴν καὶ μᾶς δίνει ἀριστουργήματα γραμμῆς, στάσεως, ἐκφράσεως, κινήσεως, φωτισμοῦ,

ΝΤΟΛΗΣ ΝΙΚΒΑΣ

ΙΩΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΑΥΟ ΒΙΒΛΙΑ

Οἱ Ἕλληνες κάθε φορὰ ποὺ ἦταν ἀναγκασμένοι ἀπὸ μιὰ ἐπιδρομὴ ν' ἀφίσουν τὰ πατρικά τους χώματα καὶ νὰ τραβήξουν σὲ ξένες χῶρες, ἔφερναν μαζί τους καὶ σκορποῦσαν ἄφθονα τὴν εὐγένεια τοῦ πολιτισμοῦ τους καὶ τὸ φῶς τῆς τέχνης τους. Ἡ Εὐρώπη ἡ Αἴγυπτος, ἡ Ἀσία, βύζασαν τὸ γάλα τῆς παιδείας καὶ τῆς τέχνης ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας παιδαγωγοὺς ποὺ ἐπῆγαν πρόσφυγες κατὰ καιροὺς στὴς χῶρες αὐτές.

Ἔπειτα ἀπὸ τὴ μεγάλη καταστροφὴ τῶν Ἑλληνικῶν ἑστιῶν τῆς Μικρασίας, οἱ κάτοικοι τῶν ὡραίων αὐτῶν τόπων—Ἕλληνες ἄδολοι καὶ ἀκομμάτιστοι—ἦλθαν στὴ μητέρα Ἑλλάδα φέροντες μαζύ τους, πιστοὶ στὴν παράδοση—τὰ Ἰωνικὰ κιονόκρανα τῶν βωμῶν τῆς Τέχνης γιὰ νὰ τὰ στήσουν πλάϊ στὸ ναὸ τοῦ Ἀττικοῦ Ἀπόλλωνος.

Καὶ νὰ ὁ ***Σύλβιος*** πρῶτος μὲ τὰ «***Ματωμένα συντρίμια***» του, ἕνα κομψὸν τόμων ποιημάτων λυρικῶν ποὺ μιλοῦνε μὲ συγκίνηση καὶ πόνο γιὰ τὴ χαμένη ὡραία πατρίδα του, τὴ Σμύρνη.—Τὸ πρῶτο μέρος «***Σμυρνέϊκες Ζωγραφιὲς***» εἶναι αἰσθητικὲς εἰκόνες σὲ διαλλεχτὰ ὀκτάστιχα, γεμάτα ἔκφραση, ζωή, χρώματα, φῶς, ἐπιγραμματικότητα. Ἀκολουθεῖ τὸ θλιβερὸ παραμύθι τῆς Σμύρνης καὶ τὸ βιβλίο τελειώνει μὲ τὰ δάκρυα τοῦ ποιητῆ γιὰ ὅ,τι χάθηκε στὸ αἷμα καὶ στὴ φωτιά. Τὸ βιβλίο ἔκανε πολλὴν ἐντύπωση καὶ διαβάστηκε ἀπὸ ὅλους μὲ συγκίνησιν εἰλικρινῆ, γιατὶ ὁ συγγραφεὺς του ξέρει καὶ βρίσκει κατ' εὐθείαν τῆς χορδὲς τῆς καρδιᾶς μὲ τὴν παραστατικότητα καὶ τὸ βαθὺ αἴσθημα τοῦ ἐκφραστικοῦ του στίχου.

Τελευταίως ἐκυκλοφόρησε καὶ τὸ ***Ταξίδι*** τοῦ νεαροῦ Σμυρναίου ἐπίσης ποιητὴ Ἀποστ. Μαγγανάρη, βιβλίο καλογραμμένο μὲ ἐμφάνηση αἰσθητικὴ καὶ στίχο καλοδουλεμένο. .

Ὁ κ. Μαγγανάρης συμβολιστὴς μᾶλλον στὴν ποίησή του, μᾶς δίνει τὴς ψυχικές του ἐντυπώσεις καὶ τὰ ἐμπρεσιονιστικά του αἰσθήματα σὲ τραγούδια καλὰ καὶ πολλοῦ λόγου ἄξια.

Καινοτομεῖ καὶ στὸ στίχο καὶ στὴ διατύπωση καὶ κάποτε γίνεται σκοτεινὸς γιὰ νὰ μᾶς παρουσιασθῇ σὲ λίγο γεμάτος φῶς, ἁρμονία, χάρι, ἁπλότητα, καὶ νὰ μᾶς γοητεύσῃ μὲ τὴν τέχνην του.

ΝΤΟΛΗΣ ΝΙΚΒΑΣ

ΤΑ ΔΟΝΤΙΑ ΣΑΣ

θὰ θεραπεύσῃ ριζικῶς καὶ μὲ ἐγγύησιν θεραπείας ἀσφαλοῦς καὶ ἐντὸς ὀλιγίστων ἡμερῶν ἀνωδύνως διὰ τῆς ἐφαρμογῆς ὅλως νέων μεθόδων τὸ πρῶτον ἐφαρμοζομένων ἐνταῦθα.

Ο κ. ΙΩΑΝΝΗΣ Γ. ΛΟΥΪΖΙΔΗΣ

Χειροῦργος ὀδοντοϊατρὸς τῆς Σχολῆς τῶν ΠΑΡΙΣΙΩΝ

ἐπὶ ΤΕΤΡΑΕΤΙΑΝ εἰδικῶς ἐκπαιδευθεὶς εἰς ΠΑΡΙΣΙΟΥΣ καὶ ἐξασκηθεὶς εἰς τὰ στοματολογικὰ εἰς τὰ νοσοκομεῖα τῶν ΠΑΡΙΣΙΩΝ

LARIBOISIERE & ST. ANTOINE

Δέχεται ὁδὸς Γ' ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 55 (Πάτωμα 2ον)

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΙΚΟΝ ΓΡΑΦΕΙΟΝ

ΔΙΟΝ. ΒΑΡΦΗ & ΣΙΑ

ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ 6 *(Στοὰ Εὐταξία)*

Ἀριθ. Τηλεφώνου 11—62

ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ-ΧΡΕΩΓΡΑΦΑ

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ ΠΛΕΚΤΙΚΗΣ

ΥΙΩΝ ΝΙΚ. ΒΟΓΛΗ

ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ

Τὸ ἀρχαιότερον ἐργοστάσιον εἰδῶν πλεκτικῆς.

SAISON 26η

ΥΠΕΡΤΕΡΑ ΚΑΘΕ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ

Ἐκλέξασα αὐτοπροσώπως, ὅπως πάντοτε, τὰ θαυμασιώτερα *MODELES* Γυναικείων πίλων, τῶν μεγαλειτέρων Παρισινῶν Οἴκων καὶ πλοῦτον ἐμπορευμάτων, διὰ τὸ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Βουλῆς 3. Καλλιτεχνικόν μου Ἐργοστάσιον, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ σᾶς γνωρίσω ὅτι αἱ τιμαὶ ὡρίσθησαν ἐξαιρετικῶς, ὡς ἐκ τῆς ἀπ' εὐθείας ἐκ τῶν ἐργοστασίων ἀγορᾶς τῶν ὑλικῶν, κατὰ 15 ο/ο εὐθηνότεραι τῶν ἄλλων καταστημάτων.

ΚΙΚΗ Π. ΒΡΑΧΝΟΥ *(Κιτσοπούλου)*

ΑΡΩΜΑΤΑ, ΠΟΥΔΡΕΣ, ΚΑΣΣΕΤΙΝΕΣ ΚΛΠ. ΧΡΗΣΙΜΑ ΓΙΑ ΔΩΡΑ

ΣΤΟ ΚΟΥΡΛ

Δ. & Σ. ΖΑΧΑΡΙΑ. Αἰόλου 207.—Εὐριπίδου 4

ΖΥΘΟΠΟΙΕΙΟΝ-ΠΑΓΟΠΟΙΕΙΟΝ

ΚΑΡΟΛΟΣ ΦΙΞ

ΤΟ ΑΡΧΑΙΟΤΕΡΟΝ-ΜΕΓΑΛΕΙΤΕΡΟΝ-ΤΕΛΕΙΟΤΕΡΟΝ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΑΙ

ΙΩΑΝΝΗΣ Κ. ΦΙΞ - ΑΝΤΩΝΙΟΣ Κ. ΦΙΞ

Η ΛΑΪΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Δέχεται προεγγραφὰς διὰ τὸ προσφυγικὸν δάνειον παρέχουσα πᾶσαν εὐκολίαν.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ

Συγχώνευσις ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΚΑΛΑΜΩΝ Α. Ε. & ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΔΡΑ: ΑΘΗΝΑΙ (ΣΤΑΔΙΟΥ 40)
ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ 15-36

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

Ἐν ΠΕΙΡΑΙΕΙ (Ὁδὸς Ὁμήρου 16) τηλέφ. 5-75, ΚΑΛΑΜΑΙΣ, ΤΡΙΠΟΛΕΙ.

ΕΝΑΡΞΙΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΑΠΟ 1ΗΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ